

Справа № 320/21532/23

Прізвище судді (суддів) першої інстанції:

Кушнова А.О.

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

07 червня 2024 року

м. Київ

Шостий апеляційний адміністративний суд у складі колегії суддів:

головуючого – судді Костюк Л.О.;

суддів: Маринчак Н.Є., Кобаля М.І.,

розглянувши у порядку письмового провадження апеляційну скаргу представника Медведчука Віктора Володимировича – Каліннікова Олексія Валерійовича на рішення Київського окружного адміністративного суду від 09 лютого 2024 року (розглянута у порядку письмового провадження за правилами спрощеного позовного провадження, м. Київ, дата складання повного тексту рішення – 09 лютого 2024 року) у справі за адміністративним позовом Медведчука Віктора Володимировича до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Київської області, за участю третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача Тикало Романа Сергійовича, Костіна Іллі Павловича про визнання протиправним та скасування рішення,

ВСТАНОВИЛА:

У червні 2023 року, Медведчук Віктор Володимирович (далі – позивач та/або Медведчук В.В.) звернувся до Київського окружного адміністративного суду з позовом до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Київської області (далі – відповідач та/або КДКА Київської області), в якому позивач просить суд визнати протиправним та скасувати Рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Київської області від 24.05.2023 № 70/2023 щодо притягнення адвоката Медведчука Віктора Володимировича до дисциплінарної відповідальності та позбавлення його права на зайняття адвокатською діяльністю.

Мотивуючи позовні вимоги, представник позивача вказує на упередженість членів дисциплінарної палати КДКА Київської області, вчинення прямого впливу (тиску) на них та стверджує про наявність між скаржником – адвокатом Іллею Костіним та членами КДКА Київської області тісних стосунків, адже останній займав в період з 2012 по 2019 рік посаду члена Ради адвокатів Київської області у складі кваліфікаційної палати КДКА Київської області. Окрім цього, представник Медведчука В.В. відмічає, що голова КДКА Київської області Петро Бойко в публічному просторі підтримував позицію скаржників та повідомив про відкриття дисциплінарного провадження щодо позивача.

При цьому, як підставу для формулювання висновку про неупередженість членів дисциплінарної палати КДКА Київської області представник позивача також посилається на відсутність в матеріалах справи будь-яких заяв та інших відомостей, за якими можна було б встановити підстави, за яких член комісії Бірюкова А.М. заявила про самовідвід.

Разом з цим, представник Медведчука В.В. зауважує про наявність факту зловживання скаржниками правом на звернення зі скаргами та невжиття заходів мирного врегулювання конфлікту. Такі посилання представника позивача обумовлені публічними висловами скаржниками (третьими особами у справі), що були направлені на звинувачення Медведчука В.В. у підриві авторитету української адвокатури та порушення правил адвокатської етики. Водночас, представник позивача зазначає про наявність ідеологічних розбіжностей між позивачем та скаржниками, на тлі яких останні висловлювали свої негативні погляди стосовно Медведчука В.В. як політичного та державного діяча. При цьому, представник позивача зазначає, що оскаржуване рішення містить положення, за якими факт порушення скаржниками підпункту 7 пункту 14 Положення щодо невжиття заходів мирного врегулювання конфлікту було

беззаперечно встановлено, проте жодних правових наслідків такого порушення КДКА Київської області застосовано не було, а мотивів та обґрунтувань їх незастосування у спірному рішенні не наведено.

Також, у цьому контексті представник позивача посилається на факти використання недостовірної інформації, в тому числі щодо Медведчука В.В., на яку було звернуто увагу у публічній заяві Ради адвокатів України від 25.03.2023, зміст якої опубліковано на сайті Національної асоціації адвокатів України 27.03.2023.

Крім цього, представник Медведчука В.В. стверджує, що публічні висловлювання третіх осіб – скаржників містять ознаки порушення адвокатської етики, що відповідачем було залишено поза увагою.

По суті встановленого КДКА Київської області дисциплінарного проступку Медведчука В.В., представник позивача вказує, що ним було надано письмові пояснення та докази на їх підтвердження, що спростовують висновки відповідача про допущення позивачем поведінки, яка полягає у навмисному невиконанні судового рішення (ухвали слідчого судді), також нехтування ним принципів верховенства прав, законності та окремих положень Конституції України, що становить порушення розділу VII Правил адвокатської етики та Присяги адвоката України.

Представник Медведчука В.В. наполягає на відсутності в діях позивача ознак невиконання судового рішення та в цій частині, поміж-іншого посилається на положення статті 198 Кримінального процесуального кодексу України, стверджуючи, що посилання КДКА Київської області на судові рішення в межах кримінального провадження, як на факти, що підтверджують дисциплінарний проступок позивача є не обґрунтованими та протиправними. Водночас, представником позивача наголошується на тому, що залишення Медведчуком В.В. місця перебування під домашнім арештом було вимушеною мірою з метою збереження власного життя та життя членів його родини.

Рішенням Київського окружного адміністративного суду від 09 лютого 2024 року у задоволенні адміністративного позову відмовлено.

Не погоджуючись з зазначеним судовим рішенням, представником позивача подано апеляційну скаргу, в якій просить скасувати рішення суду першої інстанції як таке, що постановлене з порушенням норм матеріального та процесуального права, та прийняти нове, яким позов задоволити.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 311 КАС України, суд апеляційної інстанції може розглянути справу без повідомлення учасників справи (в порядку письмового провадження) за наявними у справі матеріалами, якщо справу може бути вирішено на підставі наявних у ній доказів, у разі подання апеляційної скарги на рішення суду першої інстанції, які ухвалені в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін (у порядку письмового провадження).

З огляду на викладене, колегія суддів визнала за можливе розглянути справу в порядку письмового провадження, як це передбачено ст. 311 КАС України.

Заслухавши суддю-доповідача, перевіривши повноту встановлення судом першої інстанції фактичних обставин справи та правильність застосування ним норм матеріального і процесуального права, колегія суддів дійшла наступного висновку, що апеляційна скарга не підлягає задоволенню та погоджується з висновком суду першої інстанції щодо відмови у задоволенні позовних вимог, з огляду на наступне.

Як встановлено судом першої інстанції, що 25 березня 1994 року Київська міська кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури видала Медведчуку Віктору Володимировичу свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю №001, копія якого наявна в матеріалах справи.

27.01.2023 на адресу КДКА м. Києва за вх. № 01/17-3/10-23 надійшла скарга адвокатів Титикала Романа Сергійовича, Костіна Іллі Павловича щодо адвоката Медведчука Віктора Володимировича, який обліковується в Раді адвокатів м. Києва з проханням притягнути адвоката Медведчука Віктора Володимировича до дисциплінарної відповідальності шляхом накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, мотивована тим, що на переконання скаржників, адвокат Медведчук Віктор Володимирович вчинив дисциплінарний проступок, а саме: порушив Присягу адвоката України; здійснив дії, що підривають авторитет адвокатури України, що є порушенням Правил адвокатської етики (далі – скарга).

У скарзі скаржники (треті особи) просили КДКА м. Києва наступне:

1. Порушити дисциплінарну справу стосовно адвоката Медведчука Віктора Володимировича.
2. Притягнути адвоката Медведчука Віктора Володимировича, свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю № 1 від 25.03.1994, видане Київською міською КДКА, до дисциплінарної відповідальності, шляхом накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

30.01.2023 на Е-адресу КДКА м. Києва за вх. № 3/10-23 надійшла підписана ЕПЦ заява від адвоката Волоса Андрія Сергійовича щодо приєднання до скарги адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука Віктора Володимировича з проханням позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю.

30.01.2023 Т.в.о. керівника юридичної особи КДКА м. Києва Гнатюк Т.В. листом за своїм підписом (вих. № 02/16-3/10/-23 від 30.01.2023) на виконання рішення Ради адвокатів України від 15.12.2021 № 130 «Про передачу справ Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури м. Києва до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури для подальшого розподілу», скаргу адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука В.В. та з проханням позбавлення його права на зайняття адвокатською діяльністю та заяву адвоката Волоса А.С. щодо приєднання до скарги адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука В.В. було передано до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури для подальшого направлення та розгляду в КДКА іншого регіону.

31.01.2023 листом ВДКДА за вих. №144 скаргу адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука В.В. разом із заявою адвоката Волоса А.С. щодо приєднання до скарги, було надіслано до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури Київської області для розгляду по суті.

02.02.2023 на адресу КДКА Київської області надійшов лист ВДКДА від 31.01.2023 № 144 разом зі скаргою та всіма іншими матеріалами.

06.02.2023 на адресу КДКА Київської області надійшла заява скаржника, адвоката Титикало Р.С. в доповнення до їхньої з адвокатом Костіним І.П. скаргою, а також з квитанціями про внесення плати за внесення відомостей до Реєстру дисциплінарних проваджень.

06.02.2023 скарга передана до дисциплінарної палати КДКА Київської області для перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката Медведчука В.В.

08.02.2023 Голова дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанов Є.В. в порядку надходження та черговості розподілу скарг між членами дисциплінарної палати доручив члену дисциплінарної палати Степанову Є.В. провести перевірку відомостей, викладених у скарзі.

08.02.2023 заяву адвоката Волоса Л.С. щодо приєднання до скарги адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука В.В. було залишено без розгляду, оскільки Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, яке затверджено рішенням РАУ №120 від 30.08.2013, не містить такого поняття (дії) як приєднання до скарги.

10.02.2023 на адресу КДКА Київської області за вх. № 102 надійшла заява від адвоката Титича Віталія Миколайовича щодо приєднання до скарги адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука Віктора Володимировича з проханням позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю.

10.02.2023 листом вих. №120, який був направлений за адресами, зазначеними у скарзі, член дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанов С.В. звернувся до адвоката Медведчука В.В. з повідомленням про проведення щодо нього перевірки для отримання письмового пояснення адвоката Медведчука В.В. по суті порушених питань в строк до 23.02.2023.

14.02.2023 на адресу КДКА Київської області за вих. № 109 надійшла заява адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. в доповнення до їхньої скарги щодо дисциплінарних проступків адвоката Медведчука В.В.

14.02.2023 заяву адвоката Титича В.М. щодо приєднання до скарги адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука В.В. було залишено без розгляду, оскільки Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, яке затверджено рішенням РАУ №120 від 30.08.2013, не містить такого поняття (дії) як приєднання до скарги.

21.02.2023 на адресу КДКА Київської області надійшла заява за вх. № 143 від адвоката Дерев'янчука Володимира Анатолійовича щодо приєднання до скарги адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. щодо адвоката Медведчука В.В. з проханням позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю, яка 22.02.2023 була залишена без розгляду, оскільки Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, яке затверджено рішенням РАУ № 120 від 30.08.2013, не містить такого поняття (дії) як приєднання до скарги.

22.02.2023 листом вих. №170, який був направлений за адресою, зазначеною у листі ВДКДА вих. №144 від 31.01.2023 як робоче місце адвоката Медведчука В.В., член дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанов С.В. звернувся до адвоката Медведчука В.В. з повідомленням про проведення щодо нього перевірки для отримання пояснень адвоката Медведчука В.В. по суті порушених питань в строк до 06.03.2023.

06.03.2023 член дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанов С.В. звернувся до Ради адвокатів м. Києва з листом (запитом) вих. № 198 від 06.03.2023 з проханням про надання актуального витягу з Єдиного реєстру адвокатів України з повною інформацією стосовно адвоката Медведчука Віктора Володимировича (Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 001 від 25.03.1994 року, видане Київською міською КДКА), а також інформацією про наявність/відсутність в адвоката дисциплінарних стягнень в минулому, оскільки адвокат обліковується в Раді адвокатів м. Києва, а в Раді адвокатів Київської області відсутня інформація (в тому числі щодо актуального робочого місця адвоката).

06.03.2023 член дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанов Є.В. звернувся до Печерського районного суду м. Києва з листом (запитом) вих. № 199 від 06.03.2023 з проханням про надання певної інформації та судових рішень, які стосуються кримінального провадження №2201613000000212 від 19.08.2016 року.

20.03.2023 на Е-адресу КДКА Київської області, а також 28.03.2023 на поштову адресу КДКА Київської області надійшла відповідь на лист (запит) щодо надання актуального витягу з Єдиного реєстру адвокатів України з повною інформацією стосовно адвоката Медведчука Віктора Володимировича (Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 001 від 25.03.1994 року, видане Київською міською КДКА), а також інформацією про наявність/відсутність в адвоката дисциплінарних стягнень в минулому.

21.03.2023 листом вих. № 255, який був направлений за адресою актуального витягу з ЄРАУ - як додаткове робоче місце адвоката Медведчука В.В., а також за зазначеною в ЄРАУ електронною адресою адвоката Медведчука В.В., член дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанов Є.В. звернувся до адвоката Медведчука В.В. з повідомленням про проведення щодо нього перевірки для отримання письмового пояснення адвоката Медведчука В.В. по суті порушених питань в строк до 30.03.2023 року.

29.03.2023 дисциплінарна палата КДКА Київської області прийняла протокольне рішення, яким продовжила строки перевірки за скаргою Титикало Романа Сергійовича, Костіна Іллі Павловича стосовно адвоката Медведчука Віктора Володимировича до 14.04.2023.

29.03.2023 на адресу КДКА Київської області за вх. № 269 надійшла заява адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. про відвід члену дисциплінарної палати КДКА Київської області Бірюковій Аліні Миколаївні.

06.04.2023 на адресу КДКА Київської області за вх. № 290 надійшов лист (вих. № 1378/23 від 27.03.2023) за підписом Голови Печерського районного суду м. Києва Р. Козлова на запит члена дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанова Є.В. (вих.№ 199 від 06.03.2023).

12.04.2023 на Е-адресу КДКА Київської області за вх. № 303 надійшов лист від представника Медведчука В.В. - адвоката Каліннікова Олексія Валерійовича, повноваження якого підтверджені ордером та витягом з договору про надання правової допомоги, до якого були долучені письмові пояснення з додатками адвоката Медведчука В.В., за підписом останнього.

13.04.2023 член дисциплінарної палати КДКА Київської області Степанов Є.В. подав на розгляд дисциплінарної палати КДКА Київської області скаргу про дисциплінарний проступок адвоката, довідку та всі матеріали перевірки.

19.04.2023 на засіданні дисциплінарної палати КДКА Київської області розглянуто заяву адвокатів Титикало Р.С., Костіна І.П. про відвід члена дисциплінарної палати КДКА Київської області Бірюкової А.М. та відмовлено в її задоволенні (про що ухвалено відповідне протокольне рішення).

19.04.2023 на засіданні дисциплінарної палати КДКА Київської області розглянуто заяву про самовідвід члена дисциплінарної палати КДКА Київської області Бірюкової А.М., поданий нею з інших підстав, ніж заява про відвід, та прийнято рішення про задоволення поданої членом дисциплінарної палати КДКА Київської області заяви про самовідвід (про що ухвалено відповідне протокольне рішення).

19.04.2023 КДКА Київської області у складі членів дисциплінарної палати прийняла рішення № 50/2023, яким порушила дисциплінарну справу відносно адвоката Медведчука Віктора Володимировича (Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 001 від 25.03.1994 року, видане Київською міською КДКА), призначивши її до розгляду на 12 год. 00 хв. « 24» травня 2023 року за адресою: м. Київ, вул. Кирилівська, 15 (1-й поверх) (т. 1, а.с. 12-15).

Колегія суддів наголошує, що рішення КДКА Київської області від 19.04.2023 № 50/2023, яким порушено дисциплінарну справу відносно адвоката Медведчука Віктора Володимировича, не є предметом оскарження в даній адміністративній справі.

Станом на час вирішення спору по суті у суду відсутні відомості щодо оскарження та/або скасування в судовому порядку наведеного вище рішення КДКА Київської області.

Судом встановлено, що 17.05.2023 на Е-адресу КДКА Київської області надійшов лист від представника адвоката Медведчука В.В. - адвоката Каліннікова О.В., до якого були долучені письмові пояснення по суті порушених у дисциплінарному провадженні питань за скаргою, поданою адвокатами Титикало Р.С. і Костіним І.П. (з додатками), а також заяву про відвід членів дисциплінарної палати та Голови КДКА Київської області (з додатками), які були підписані адвокатом Медведчуком В.В.

24.05.2023 відкритому засіданні, дистанційно - в режимі відеоконференції, було розглянуто заяву адвоката Медведчука В.В. про відвід членів дисциплінарної палати та Голови КДКА Київської області та прийняті відповідні рішення про відмову в задоволенні відводів (про що ухвалено відповідне протокольне рішення). Крім цього, керуючись положеннями статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», пунктом 45, пунктом 46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, яке затверджене рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 № 86, дисциплінарна палата КДКА Київської області прийшла до висновку про можливість розгляду даної

дисциплінарної справи без участі адвоката Медведчука В.В. та його представника, оскільки останні були завчасно та у встановлені строки повідомлені про місце, день і час засідання (докази чого наявні в матеріалах справи), а від зазначених осіб не надходили будь-які заяви чи клопотання про відкладення розгляду справи; також взято до уваги те, що є загальновідомим фактом перебування адвоката Медведчука В.В. поза межами України.

За результатами розгляду дисциплінарної справи Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури Київської області прийнято рішення №70/2023 від 24.05.2023, яким вирішено:

1. Притягнути адвоката Медведчука Віктора Володимировича (Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 001 від 25.03.1994 р., видане Київською міською КДКА) до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку, передбаченого пунктами другим, третім частини 2 статті 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а саме порушення присяги адвоката України та порушення правил адвокатської етики.
2. Застосувати до адвоката Медведчука Віктора Володимировича (Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 001 від 25.03.1994 р., видане Київською міською КДКА), у зв'язку зі вчиненим дисциплінарним проступком, дисциплінарне стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням відомостей з Єдиного реєстру адвокатів України.
3. У зв'язку з застосуванням дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатського діяльністю - припинено право Медведчука Віктора Володимировича на заняття адвокатською діяльністю адвоката з дня винесення цього рішення, шляхом анулювання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 001 від 25.03.1994 р., видане Київською міською КДКА.
4. Копію цього рішення надіслати Скаржникам - адвокату Титикалу Роману Сергійовичу; адвокату Костіну Іллі Павловичу; Медведчуку Віктору Володимировичу; а також Раді адвокатів міста Києва та Раді адвокатів України (Національній асоціації адвокатів України) для внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України.

Вважаючи вказане рішення протиправним та таким, що підлягає скасуванню, Медведчук Віктор Володимирович через свого представника адвоката Каліннікова Олексія Валерійовича звернувся до суду з метою захисту своїх порушених прав та охоронюваних законом інтересів.

Надаючи правову оцінку обставинам та матеріалам справи, а також наданим додатковим поясненням та запереченням сторін, колегія суддів зазначає наступне.

Правові засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначає Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 №5076-VI (далі – Закон №5076-VI).

Правовою основою діяльності адвокатури України є Конституція України, цей Закон, інші законодавчі акти України (ч. 1 ст. 3 Закону №5076-VI).

В силу вимог частини 1 статті 4 Закону №5076-VI адвокатська діяльність здійснюється на принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

Згідно із статтею 33 Закону №5076-VI адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав, передбачених цим Законом.

Дисциплінарне провадження - процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Дисциплінарне провадження стосовно адвоката здійснюється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури за адресою робочого місця адвоката, зазначеною в Єдиному реєстрі адвокатів України.

Частиною 1 статті 34 Закону №5076-VI встановлено, що підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

При цьому, в розрізі положень частини 2 статті 34 Закону №5076-VI дисциплінарним проступком адвоката є: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Аналізуючи наведені положення Закону №5076-VI, суд констатує, що як порушення присяги адвоката України, так і порушення правил адвокатської етики є дисциплінарними проступками, які можуть бути підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, а наявність/відсутність в діях (бездіяльності) адвоката дисциплінарного проступку має встановлюватися під час дисциплінарного провадження кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури за адресою робочого місця адвоката, зазначеною в Єдиному реєстрі адвокатів України.

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 35 Закону №5076-VI за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав - виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.

При цьому, адвокат може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності протягом року з дня вчинення дисциплінарного проступку (ч. 2 ст. 35 Закону №5076-VI).

Право на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі факти такої поведінки (ч. 1 ст. 36 Закону №5076-VI).

Згідно з частиною 1 статті 37 Закону № 5076-VI дисциплінарне провадження складається з таких стадій: 1) проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката; 2) порушення дисциплінарної справи; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення у дисциплінарній справі.

В силу вимог статей 38-41 Закону №5076-VI заява (скарга) щодо поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, реєструється кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури та не пізніше трьох днів з дня її надходження передається до дисциплінарної палати.

Член дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури за дорученням голови палати проводить перевірку відомостей, викладених у заяві (скарзі), та звертається до адвоката для отримання письмового пояснення по суті порушених питань.

Під час проведення перевірки член дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури має право опитувати осіб, яким відомі обставини вчинення діяння, що має ознаки дисциплінарного проступку, отримувати за письмовим запитом від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадських об'єднань, фізичних осіб необхідну для проведення перевірки інформацію, крім інформації з обмеженим доступом.

Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, керівники підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, фізичні особи, яким надіслано запит члена дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, зобов'язані не пізніше десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідну інформацію, копії документів.

Відмова в наданні інформації на запит члена дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, тягнуть за собою відповідальність, передбачену законом.

За результатами перевірки відомостей членом дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури складається довідка, яка має містити викладення обставин, виявлених під час перевірки, висновки та пропозиції щодо наявності підстав для порушення дисциплінарної справи.

Заява (скарга) про дисциплінарний проступок адвоката, довідка та всі матеріали перевірки подаються на розгляд дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

За результатами розгляду заяви (скарги) про дисциплінарний проступок адвоката, довідки та матеріалів перевірки дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури більшістю голосів членів палати, які беруть участь у її засіданні, вирішує питання про порушення або відмову в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката.

Рішення про порушення дисциплінарної справи з визначенням місця, дня і часу її розгляду чи про відмову в порушенні дисциплінарної справи надсилається або вручається під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, протягом трьох днів з дня прийняття такого рішення. До рішення про порушення дисциплінарної справи, яке надсилається або вручається адвокату, додається довідка члена дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, складена за результатами перевірки.

Рішення про порушення дисциплінарної справи або про відмову в порушенні дисциплінарної справи може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Дисциплінарна справа стосовно адвоката розглядається дисциплінарною палатою кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури протягом тридцяти днів з дня її порушення.

Розгляд дисциплінарної справи здійснюється на засадах змагальності. Під час розгляду справи дисциплінарна палата заслуховує повідомлення члена дисциплінарної палати, який проводив перевірку, про результати перевірки,

пояснення адвоката, стосовно якого порушено дисциплінарну справу, особи, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, та пояснення інших заінтересованих осіб.

Адвокат, стосовно якого порушено дисциплінарну справу, та особа, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, мають право надавати пояснення, ставити питання учасникам провадження, висловлювати заперечення, подавати докази на підтвердження своїх доводів, заявляти клопотання і відводи, користуватися правовою допомогою адвоката.

У разі неможливості з поважних причин брати участь у засіданні кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури адвокат, стосовно якого розглядається справа, може надати по суті порушених питань письмові пояснення, які додаються до матеріалів справи. Письмові пояснення адвоката оголошуються на засіданні дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи. У разі повторної неявки зазначених осіб на засідання палати розгляд справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Розгляд справи про дисциплінарну відповідальність адвоката є відкритим, крім випадків, якщо відкритий розгляд справи може призвести до розголошення адвокатської таємниці.

Під час засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури ведеться протокол, який підписується головою та секретарем засідання.

За результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи. Рішення дисциплінарної палати приймається більшістю голосів від її загального складу, крім рішення про припинення права на заняття адвокатською діяльністю, яке приймається двома третинами голосів від її загального складу.

Рішення у дисциплінарній справі має бути вмотивованим. Під час обрання виду дисциплінарного стягнення враховуються обставини вчинення проступку, його наслідки, особа адвоката та інші обставини.

Рішення у дисциплінарній справі приймається за відсутності адвоката, стосовно якого порушено дисциплінарну справу, та особи, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Член дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, який проводив перевірку відомостей про дисциплінарний проступок адвоката, не бере участь у голосуванні.

Рішення оголошується на засіданні дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. Копія рішення надсилається або вручається під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення.

Аналогічні положення закріплено в Положенні про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженому Рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 №120 (далі – Положення №120).

Між тим, Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року від 09.06.2017 зі змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15.02.2019 року, затверджено Правила адвокатської етики (далі – ПАЕ).

Згідно із Преамбулою ПАЕ Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачає дотримання Правил адвокатської етики як одного з основних професійних обов'язків адвоката.

Правила адвокатської етики (далі по тексту - Правила) мають на меті уніфіковане закріплення традицій і досвіду української адвокатури в сфері тлумачення норм адвокатської етики, а також загальноновизнаних деонтологічних норм і правил, прийнятих у міжнародному адвокатському співтоваристві.

Правила слугують обов'язковою для використання адвокатами системою орієнтирів при збалансуванні, практичному узгодженні своїх багатоманітних, іноді суперечливих професійних прав та обов'язків відповідно до статусу, основних завдань адвокатури і принципів її діяльності, визначених Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законодавчими актами, а також закріплюють єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката.

Статтю 2 ПАЕ регламентовано, що дія Правил поширюється на:

- всі види адвокатської діяльності та в частині, визначеній Правилами, - на іншу діяльність (дії) адвоката, в тому числі соціально-публічну діяльність адвоката, яка може вступити в суперечність з професійними обов'язками адвоката

або підірвати престиж адвокатської професії;

- всіх адвокатів України, адвокатів іноземних держав, що внесені до Єдиного реєстру адвокатів України, а також адвокатів України, право на зайняття адвокатською діяльністю яких зупинено в передбаченому законом порядку;

- адвокатів - членів органів адвокатського самоврядування, помічників та стажистів адвокатів, інших осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом (адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням) у частині, яка застосовна до їх діяльності;

- відносини, що виникли або існують після їх прийняття.

Відповідно до статті 50 ПАЕ відносини між адвокатами повинні будуватися на засадах взаємної поваги, дотримання професійних прав адвокатів та гарантій професійної діяльності, слідування принципам адвокатської діяльності, передбаченим Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Правилами, рішеннями З'їзду, актами РАУ, НААУ.

Корпоративна єдність адвокатів вимагає від них взаємної довіри та співпраці на користь їх клієнтів, зокрема уникнення штучного породження чи поглиблення конфліктів між клієнтами. При цьому принцип пріоритетності інтересів клієнта має перевагу перед міркуваннями корпоративної єдності.

Адвокат України має також визнавати професійний статус адвокатів іноземних держав, які здійснюють адвокатську діяльність в Україні згідно із Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», та ставитись до них з повагою як до колег.

У разі спілкування між адвокатами за допомогою матеріальних носіїв інформації адвокат, який передає відомості, конфіденційність яких він бажає зберегти, має чітко повідомити про це адвоката - реципієнта інформації, а останній має зберігати конфіденційність такої інформації або негайно повідомити про неможливість її забезпечення.

Згідно із статтею 52 ПАЕ допустимими формами реагування адвоката на незаконну або неетичну поведінку іншого адвоката, якою заподіяна або може бути заподіяна шкода інтересам адвоката, його клієнта, адвокатського об'єднання, бюро, органів адвокатського самоврядування або адвокатури як такої, слід вважати звернення (заяви, скарги) до органів адвокатського самоврядування, в тому числі наділених дисциплінарними повноваженнями стосовно адвокатів, а також використання інших форм захисту прав та законних інтересів особи, передбачених законодавством України.

Не допускається зловживання правом на звернення до органів адвокатського самоврядування, в тому числі наділених дисциплінарними повноваженнями, щодо ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката без достатніх підстав і використання зазначеного права як засобу тиску на адвоката.

Кожен адвокат має вжити заходів мирного врегулювання конфлікту з участю іншого адвоката. В разі ініціації адвокатом дисциплінарного провадження стосовно іншого адвоката він має попередньо повідомити про це Раду адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної держави - асоціацію адвокатів чи правове товариство відповідної держави для пошуку шляхів мирного залагодження конфлікту.

При виникненні конфлікту між адвокатами, наслідком якого є звернення одного з них зі скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, адвокат, який ініціював звернення, зобов'язаний надати докази того, що ним вжиті заходи мирного врегулювання такого конфлікту, зокрема документи, що свідчать про звернення останнього до Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної держави - асоціації адвокатів чи правового товариства відповідної держави.

Відповідно до пунктів 14, 15 Положення №120 вимогами до заяви (скарги) є:

1) Заява (скарга) подається в письмовій формі особисто заявником (скаржником) або його представником. Заява (скарга) може бути подана безпосередньо за місцезнаходженням кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону або надіслана поштою (в тому числі електронною поштою із застосуванням електронного цифрового підпису).

2) У заяві (скарзі) обов'язково має бути зазначено:

- найменування кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, до якої подається заява (скарга);

- ПІБ (найменування) заявника (скаржника), посада, місце роботи - для посадової та службової особи, поштова адреса, а також номер засобу зв'язку та адреса електронної пошти;

- ПІБ адвоката щодо поведінки якого подається заява (скарга), поштова адреса, а також номер засобу зв'язку та адреса електронної пошти, якщо такі відомі;

- виклад обставин, якими заявник обґрунтовує факт наявності в діях адвоката дисциплінарного проступку;

- вимоги заявника (скаржника).

3) На підтвердження обставин, якими обґрунтовується заява (скарга), заявник (скаржник) надає докази, а в разі неможливості - зазначає докази, надання яких самостійно є неможливим, із обов'язковим зазначенням причин та прохання до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про їх витребування.

4) До заяви (скарги) додається її копія та копії всіх документів, що приєднуються до неї, для вручення адвокату щодо поведінки якого подається заява (скарга), за винятком випадку коли заява (скарга) подається електронною поштою.

До заяви (скарги) також додається письмова згода на обробку персональних даних органами адвокатського самоврядування, в тому числі, збирання, зберігання, використання і поширення.

При поданні заяви (скарги) надається підтвердження здійснення плати за внесення даних до Реєстру дисциплінарних проваджень.

При поданні заяв (скарг) суддями не у рамках наданих їх повноважень процесуальним законодавством України, надається підтвердження здійснення плати за внесення даних до Реєстру дисциплінарних проваджень.

5) Заява (скарга) підписується заявником (скаржником) або його представником, із зазначенням дати її подання. У разі подання заяви (скарги) представником, у ній зазначаються ПІБ представника, його поштова адреса, а також номер засобів зв'язку та адреса електронної пошти. Одночасно з заявою (скаргою) подається довіреність чи інший документ, що підтверджує повноваження представника.

6) Повноваження представників мають бути посвідчені такими документами: нотаріально-засвідченою довіреністю від імені фізичної особи; довіреністю від імені юридичної особи за підписом посадової особи, уповноваженої на це законом, статутом або положенням, а також документами, що посвідчують службове становище і повноваження її керівника; свідоцтвом про народження дитини або рішенням про призначення опікуном, піклувальником.

Повноваження адвоката як представника можуть також посвідчуватись ордером, дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, або договором. До ордера обов'язково додається витяг із договору, у якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на вчинення окремих дій. Витяг засвідчується підписом сторін договору.

7) При виникненні конфлікту між адвокатами, наслідком якого є звернення одного з них зі скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, адвокат, який ініціював звернення, зобов'язаний надати докази того, що ним вжиті заходи мирного врегулювання такого конфлікту, зокрема, документи, що свідчать про звернення останнього до Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної держави - асоціації адвокатів чи правового товариства відповідної держави.

8) Подання ради адвокатів регіону оформлене без дотримання вимог статті 14 цього Положення, повертається заявникові (скаржникові) з відповідним роз'ясненням не пізніше десяти днів від дня її надходження.

Заява (скарга), оформлена без дотримання вимог статті 14 цього Положення, повертається заявникові (скаржникові) з відповідним роз'ясненням не пізніше десяти днів від дня її надходження.

У той же час, згідно із пунктом 27 Положення №120 при виникненні конфлікту між адвокатами, наслідком якого є звернення одного з них зі скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, адвокат, який ініціював звернення, зобов'язаний надати докази того, що ним вжиті заходи мирного врегулювання такого конфлікту, зокрема, документи, що свідчать про звернення останнього до Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної держави - асоціації адвокатів чи правового товариства відповідної держави.

Аналізуючи наведені положення ПАЕ, Положення №120, у взаємозв'язку із приписами частини 1 статті 36 Закону №5076-VI, суд доходить висновку, що допустимими формами реагування адвоката на незаконну або неетичну поведінку іншого адвоката, якою заподіяна або може бути заподіяна шкода інтересам адвоката, його клієнта, адвокатського об'єднання, бюро, органів адвокатського самоврядування або адвокатури як такої, слід вважати звернення (заяви, скарги) до органів адвокатського самоврядування, в тому числі наділених дисциплінарними повноваженнями стосовно адвокатів, а також використання інших форм захисту прав та законних інтересів особи, передбачених законодавством України.

При цьому, при виникненні конфлікту між адвокатами, наслідком якого є звернення одного з них зі скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, адвокат, який ініціював звернення, зобов'язаний надати докази того, що ним вжиті заходи мирного врегулювання такого конфлікту, зокрема, документи, що свідчать про звернення останнього до Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної держави - асоціації адвокатів чи правового товариства відповідної держави.

Звідси слідує, що обов'язок мирного врегулювання конфлікту шляхом повідомлення Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України (вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту) у адвоката, який ініціює дисциплінарне провадження щодо іншого адвоката виникає у випадку виникнення між такими адвокатами конфлікту, який є підставою для ініціювання одним із них дисциплінарного провадження щодо іншого.

Тобто, застосування мирного врегулювання конфлікту передбачається за наявності між адвокатом, який ініціює питання притягнення іншого адвоката до дисциплінарної відповідальності прямого конфлікту.

З матеріалів дисциплінарного провадження щодо позивача слідує, що прямий конфлікт між скаржниками (третіми особами у справі) та Медведчуком В.В. відсутній, адже скарга останніх стосувалась обставин підризу ним авторитету адвокатури в цілому, яка полягає в порушенні ПАЕ та Присяги адвоката.

Даний висновок, суд також формує із врахуванням пояснень, наведених безпосередньо представником Медведчука В.В. у позовній заяві щодо відсутності обставин особистого його знайомства із скаржниками. Твердження ж представника позивача про наявність конфлікту між скаржниками, як адвокатами та Медведчуком В.В. на тлі особистої неприязні належними та достатніми доказами не підтверджено.

Колегія суддів повторно наголошує, що зі змісту скарги не прослідковується наявність будь-якого конфлікту між позивачем та скаржниками.

Водночас, при наданні оцінки таким доводам доцільним є також врахування рішення Ради адвокатів України Національної асоціації адвокатів України № 97 від 15.10.2020 «Про затвердження роз'яснення щодо порядку застосування мирного вирішення спору, який виник на підставі скарги одного адвоката відносно іншого адвоката» (далі – Рішення № 97) (https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2020-10-15-r-shennya-rau-97_5fa27c74026cc.pdf), в якому зазначено про наступне.

«За результатами роботи Спеціальної комісії встановлено, що однією з підстав відмови КДКА Полтавської області в порушенні дисциплінарної справи за скаргою Верби М.І. (рішення від 26 квітня 2019 року) визначено те, що адвокатом не виконані вимоги частин 2, 3 статті 52 Правил адвокатської етики, затверджених 09 червня 2017 року Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року, зі змінами (далі – ПАЕ), відповідно до яких: «кожен адвокат має вжити заходи мирного врегулювання конфлікту з участю іншого адвоката. В разі ініціації адвокатом дисциплінарного провадження стосовно іншого адвоката він має попередньо повідомити про це Раду адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України... При виникненні конфлікту між адвокатами, наслідком якого є звернення одного з них зі скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, адвокат, який ініціював звернення, зобов'язаний надати докази того, що ним вжиті заходи мирного врегулювання такого конфлікту, зокрема документи, що свідчать про звернення останнього до Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України.

Також в статті 27 Положення № 120 визначено, що при виникненні конфлікту між адвокатами, наслідком якого є звернення одного з них зі скаргою до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, адвокат, який ініціював звернення, зобов'язаний надати докази того, що ним вжиті заходи мирного врегулювання такого конфлікту, зокрема, документи, що свідчать про звернення останнього до Ради адвокатів регіону за робочим місцем адвоката згідно відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, а стосовно адвоката іноземної держави – асоціації адвокатів чи правового товариства відповідної держави.

Зазначеними приписами ПАЕ та Положення визначено, що конфлікт має бути між адвокатами та стосується зокрема: висловлювань, що принижують його честь та гідність, завдають шкоди його діловій репутації, нетактовних та принизливих висловів; поширення свідомо неправдивих відомостей про нього; спроб схилити клієнта іншого адвоката до розірвання з ним договору про надання професійної правничої (правової) допомоги; спілкування з клієнтом іншого адвоката без згоди останнього з приводу доручення, яке їм виконується; намагання схилити до укладення договору про надання професійної правничої (правової) допомоги особу, яка прийшла до іншого адвоката (адвокатського бюро, адвокатського об'єднання); навмисного введення іншого адвоката в оману стосовно справи, в судовому розгляді якої вони обидва беруть участь, щодо місця і часу проведення судових засідань, результатів розгляду справи судами різних інстанцій, наявності доказів (і намірів їх представити), що в дійсності не існують, намірів свого клієнта, які стосуються предмета спору та ведення справи, умов мирової угоди, що пропонується. Водночас, є звернення (скарги) адвокатів, які стосуються виконання чи не виконання рішень органів адвокатського самоврядування, у тому числі з питань, пов'язаних з перевіркою правомірності отримання права на заняття адвокатської діяльності, які не можуть бути вирішені між собою адвокатами.»

В Рішенні №97 Радою адвокатів України роз'яснено, що приписи статті 27 Положення та частини 2, 3 статті 52 ПАЕ не застосовуються до скарг, поданих адвокатом на іншого адвоката щодо питань, пов'язаних: - з діяльністю органів адвокатського самоврядування; - перевіркою набуття статусу адвоката; - скарг підписаних особою, яка має статус адвоката, але скаржиться як керівник та від імені юридичної особи; - скарги особи, яка має статус адвоката, але здійснює будь-яку іншу діяльність крім адвокатської і в межах здійснення такої діяльності звертається з відповідною скаргою (є депутатом, робота в органах місцевого самоврядування, іншою діяльністю, яка є несумісною з адвокатською діяльністю).

Резюмуючи викладене, суд вважає, що в даному випадку подано третіми особами скаргу до КДКА Київської області не можливо розцінювати, як ініціювання останніми дисциплінарного провадження щодо Медведчука В.В. за наявності з ним конфлікту, відтак посилення представника позивача про не врахування відповідачем відсутності доказів вжиття скаржниками заходів мирного врегулювання конфлікту не є та не може бути покладено в основу рішення про задоволення позовних вимог та жодним чином не вказує на протиправність оскаржуваного рішення.

Таким чином, доводи представника Медведчука В.В. в цій частині суд відхиляє, як безпідставні та необґрунтовані.

Окрім цього, суд відхиляє посилення представника позивача на постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 09.02.2022 у справі №140/7518/21, оскільки останнім на обґрунтування правової позиції виокремлено лише частину висновків суду із наведенням нормативно-правового регулювання порядку подання скарги, що фактично не стосується предмету розгляду даної адміністративної справи.

Колегія суддів звертає увагу на те, що в межах адміністративної справи №140/7518/21 судом надавалась оцінка рішенням Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури області про допуск особи до складання кваліфікаційного іспиту, про затвердження результатів кваліфікаційного іспиту, про видачу особі свідоцтва про складання кваліфікаційного іспиту та оскарження рішень Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про скасування відповідних рішень КДКА регіону.

При цьому, колегія суддів наголошує, що як в окресленій постанові, так і в постанові Верховного Суду від 29.11.2022 у зазначеній вище справі не сформовано жодних висновків, що відсутність доказів вжиття заходів мирного врегулювання конфлікту є беззаперечним свідченням порушення порядку притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності та має своїм наслідком скасування такого рішення.

Також, колегія суддів залишає поза увагою посилення представника позивача на постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 03.12.2018 у справі №857/697/18, оскільки згідно відомостей Єдиного державного реєстру судових рішень судові рішення за окресленими критеріями відсутні.

Більше того, рішення суду апеляційної інстанції не є обов'язковим для врахування судом першої інстанції при вирішенні спору по суті.

Резюмуючи викладене у своїй сукупності, суд вважає, що зазначені доводи не є та не можуть бути покладені в основу рішення про задоволення позовних вимог.

Щодо посиленням представника Медведчука В.В. щодо упередженості членів дисциплінарної палати КДКА Київської області, колегія суддів зазначає наступне.

Так, частина з них базується на суб'єктивній оцінці висловлювань скаржників, які не підтверджені належними та достатніми доказами.

Колегія суддів наголошує, що будь-які публікації в мережі Інтернет не можуть прямо вказувати на упередженість членів ДП КДКА Київської області при розгляді певної дисциплінарної справи стосовно адвоката, за відсутності належних та достатніх доказів на підтвердження наведеного.

Разом з цим, посилення представника позивача, як на підставу для формування висновку про упередженість членів ДП КДКА у Київській області на відсутність в матеріалах справи будь-яких заяв та інших відомостей, за якими можна було б встановити підстави, за яких член комісії Бірюкова А.М. заявила про самовідвід та відсутність протокольного рішення, прийнятого за результатами розгляду такої заяви, суд відхиляє з наступних мотивів.

Рішенням Ради адвокатів України від 17.12.2013 №268 із змінами та доповненнями затверджено Регламент кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, який визначає порядок роботи кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури (далі по тексту - «КДКА») в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі з реалізації повноважень, наданих Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - «Закон»), а також процедуру розгляду питань, віднесених до її компетенції Законом, іншими актами, що регулюють діяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій. Регламент визначає: права, обов'язки, встановлює повноваження та порядок припинення повноважень Голови КДКА, заступників голови КДКА - голів кваліфікаційної та дисциплінарної палат КДКА, їх заступників, секретаря КДКА, секретарів палат та членів КДКА; регулює порядок вирішення питань процедурної діяльності КДКА, що віднесені до її компетенції, організації проведення засідань КДКА, порядок прийняття рішень КДКА. У Регламенті визначені процедура підготовки, розгляду та прийняття КДКА рішень з питань, що належать до її повноважень, та інші процедурні питання діяльності КДКА (далі - Регламент).

У відповідності до підпунктів 7.1.1-7.1.2 пункту 7.1 глави 7 розділу 1 Регламенту засідання КДКА (Палати) проводиться гласно і відкрито, із загальним обговоренням питань порядку денного. В окремих випадках, якщо відкритий розгляд справи може призвести до розголошення адвокатської таємниці або іншої захищеної законом конфіденційної інформації чи з інших причин, визнаних поважними, КДКА (Палата) проводить закриті засідання. Рішення про проведення закритого засідання КДКА (Палати) приймається простою більшістю голосів її членів, які беруть участь у засіданні. Представники масової інформації допускаються на засідання за правилами пункту 6.1.5. цього Регламенту.

Засідання дисциплінарної палати КДКА регіону може проводитися дистанційно: онлайн (в режимі реального часу при підключенні до Інтернету) за допомогою програм, відеоконференцзв'язку та інших засобів комунікації. Рішення про проведення дистанційного засідання дисциплінарної палати КДКА регіону приймається Головою дисциплінарної палати КДКА регіону, а у разі його відсутності – Заступником голови дисциплінарної палати КДКА регіону.

У разі проведення дистанційного засідання дисциплінарної палати КДКА регіону, членам дисциплінарної палати КДКА регіону категорично забороняється здійснювати аудіо- чи відеофіксацію «нарадчої кімнати». Дії щодо здійснення аудіо- чи відеофіксації «нарадчої кімнати» та/або розголошення таємниці «нарадчої кімнати» є дисциплінарним проступком, а саме грубим одноразовим порушенням правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України, та є підставою для позбавлення члена дисциплінарної палати КДКА регіону права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно із пунктами 7.5-7.6 глави 7 розділу 1 Регламенту до початку розгляду заяви (скарги) особа, яка її подала чи відносно якої розглядається справа, має право заявити відвід члену КДКА з мотивів обґрунтованих сумнівів у його неупередженості або зацікавленості у результатах розгляду. Відвід може бути заявлений будь-якому члену КДКА (Палати), який входить до її складу, незалежно від його участі у засіданні. Повний склад КДКА (Палати) доводиться до відома учасників засідання. З тих самих підстав член КДКА може заявити собі самовідвід. Відвід (самовідвід) вирішується іншими членами КДКА (Палати), присутніми на засіданні, без участі члена КДКА, якому був заявлений відвід (самовідвід), відкритим голосуванням більшістю голосів членів КДКА (Палати), які беруть участь у засіданні. У разі рівності голосів член КДКА вважається відведеним (самовідведеним). Рішення про відвід (самовідвід) кількох членів КДКА приймається відносно кожного окремо.

Засідання КДКА (Палати) протоколюється секретарем КДКА (Палати). Протоколи засідань КДКА (Палати) підписуються Головою КДКА (Палати) або членом КДКА (Палати), який був обраний головуєчим на засіданні у відповідності до п.6.2.1. або п. 6.2.2. цього Регламенту та секретарем КДКА (Палати) або іншим членом КДКА (Палати), обраним відповідно до п. 5.7. Регламенту. У протоколі засідання КДКА зазначається: місце, дата, час початку і закінчення засідання; дані про головуючого та секретаря; дані про присутніх та відсутніх членів КДКА (Палати), а також про членів, що беруть участь в режимі відео-конференції, Скуре-конференції, інтернет-телефонії (Viber) тощо; виклад змісту розглядуваних питань, виступів учасників засідання, прийнятого рішення.

Колегія суддів звертає увагу на те, що в матеріалах справи міститься Витяг з протоколу №5 засідання ДП КДКА Київської області від 24.05.2023 (т. 4, а.с. 118-170), в якому секретарем КДКА Київської області (Палати) здійснення протоколювання розгляду заяви про відвід, поданої адвокатом Медведчуком В.В. через свого представника – адвоката (т. 4, а.с. 117-170).

Окрім цього, в матеріалах справи міститься Витяг з протоколу № 4 засідання ДП КДКА Київської області від 19.04.2023, в якому зафіксовано розгляд питання про відвід від участі в розгляді скарги скаржників члена дисциплінарної палати Бірюкової А.М. (т. 4, а.с. 12-15).

Також із вказаного Витягу з протоколу слідує, що Бірюкова А.М. звернулась до ДП КДКА Київської області із усною заявою про самовідвід від участі в розгляді скарги стосовно адвоката Медведчука В.В.

У Витязі з протоколу №4 від 19.04.2023 запротокольовано мотиви, з яких було подана вказаним членом ДП КДКА Київської області заява про самовідвід та безпосередньо рішення відповідача про задоволення такої заяви.

Отже, всі доводи представника позивача в окресленій частині є безпідставними та жодним чином не вказують на упередженість членів ДП КДКА Київської області в частині розгляду дисциплінарної справи стосовно адвоката Медведчука В.В. та/або порушення порядку проведення засідання ДП КДКА Київської області.

Щодо посилання представника позивача на ті обставини, що публікації, здійснені скаржниками в мережі Інтернет, містять ознаки порушення ними Правил адвокатської етики, як підстави для задоволення позовних вимог, колегія суддів погоджується із висновком суду першої інстанції та відхиляє, оскільки дані обставини не входять до предмету доказування в межах даної адміністративної справи.

Надаючи ж оцінку твердженням представника Медведчука В.В. в частині того, що його адвокатська діяльність зупинена, в порядок та спосіб, встановлений Законом №5076-VI, колегія суддів наголошує, що зупинення права на зайняття адвокатською діяльністю не тягне за собою втрату статусу адвоката. Відтак, на таку особу поширюються гарантії та обов'язки, закріплені Законом №5076-VI.

Щодо суті порушень, які кваліфіковані відповідачем як такі, що мають ознаки дисциплінарного проступку та стали підставою для прийняття рішення про позбавлення права Медведчука В.В. на зайняття адвокатською діяльністю, **колегія суддів зазначає наступне.**

Так, в розділі «Мотиви та висновки ДП КДКА» спірного рішення, а саме у пунктах 238-241, 244-272, 278-282 відповідачем вказано про наступне (т. 3, а.с. 49а-56):

« 238. За результатами розгляду дисциплінарної справи за скаргою адвокатів Титикала Р.С., Костіна І.П. стосовно адвоката Медведчука В.В., КДКА Київської області у складі членів дисциплінарної палати та Голови КДКА дійшла до висновку про вчинення адвокатом Медведчуком Віктором Володимировичем (Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 001 від 25.03.1994 року, видане Київською міською КДКА) дисциплінарного проступку, а відтак і про наявність юридичних підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності за порушення присяги адвоката України та правил адвокатської етики, виходячи з наступних мотивів.

239. Вивченням доводів скарги, а також додатково зібраної інформації та відомостей, у зв'язку зі зробленими посиланнями на відповідні обставини в скарзі, свого підтвердження дістала з'ясована перевіркою обставина про те, що в провадженні слідчих органів перебуває кримінальне провадження №22016130000000212 від 19 вересня 2016 року, в рамках якого адвоката Медведчука Віктора Володимировича підозрюють у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 111, ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 258-3 у зв'язку з чим та на підставі ухвали слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 12.10.2021 у справі № 757/54405/21-к, до адвоката Медведчука В.В., як до підозрюваного, було застосовано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту, за яким тому було заборонено залишати місце свого проживання за адресою м. Київ, вул. Медвинська, 24 цілодобово. Як окремо було визначено в ухвалі слідчого судді від 12.10.2021 у справі № 757/54405/21-к, вона підлягала негайному виконанню після її оголошення.

240. Строк тримання під домашнім арештом, згідно зазначеної вище ухвали суду, був значений до 19.11.2021 включно та в подальшому продовжувався, зокрема, як встановлено з наявної в Єдиному державному реєстрі судових рішень ухвали колегії слідів судової палати з розгляду кримінальних справ Львівського апеляційного суду від 20.05.2022 у справі № 463/1712/22, Печорським районним судом м. Києва 10 січня 2022 року підозрюваному Медведчуку В.В. було продовжено раніше обраний запобіжний захід у вигляді домашнього арешту із заборonoю залишати місце свого проживання, із покладенням відповідних обов'язків строком на 60 днів.

241. За змістом наведеної вище ухвали слідчого судді Печерського районного суду від 12.10.2021 у справі № 757/54405/21-к, на Медведчука В.В., як на підозрюваного у вищевказаному кримінальному провадженні, були покладені інші додаткові обов'язки, передбачені ч. 5 ст. 194 КПК України, а саме: не відлучатися із населеного пункту, в якому він проживає; повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання; здати на зберігання слідчому документи, що дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну.

244. Разом із тим, з доводів скарги, а також додатково зібраних матеріалів, зокрема ухвали колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Львівського апеляційного суду від 20.05.2022 у справі № 463/1712/22, встановлені обставини, які свідчать про невиконання адвокатом Медведчуком В.В. судового рішення - ухвали суду про застосування до нього запобіжного заходу та додатково покладених на нього обов'язків.

245. Зокрема, згідно тексту ухвали колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Львівського апеляційного суду від 20.05.2022 у справі № 463/1712/22 встановлено, що: *«... ухвалою слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 10.01.2022 підозрюваному ОСОБА_9 продовжено на два місяці раніше обраний запобіжний захід у вигляді домашнього арешту із заборonoю залишати місце свого проживання за адресою: АДРЕСА_1, із покладанням відповідних обов'язків. Водночас, всупереч процесуальних прав і обов'язків підозрюваного у кримінальному провадженні та покладених на нього судом додаткових обов'язків, підозрюваний ОСОБА_9 залишив місце свого проживання, що свідчить про його переховування від органів досудового розслідування, прокурора та суду.*

Слідчим суддею зазначено, що з долученого протоколу затримання від 14.04.2022 вбачається, що 12 квітня 2022 року Департаментом контррозвідки СБУ встановлено місце перебування підозрюваного ОСОБА_9 за адресою: Київська область, Білоцерківський район, автодорога Київ-Одеса».

246. Слід зазначити, що сам по собі факт залишення місця свого проживання за адресою м. Київ, вул. Медвинська, 24, адвокатом Медведчуком В.В. не заперечувався, однак, як на причину такої своєї поведінки, адвокатом було вказано на те, що в день початку військових дій 24.02.2022 на місце постійного проживання його родини, де він перебував під домашнім арештом, було здійснено низку збройних нападів, у зв'язку з чим, враховуючи загрозу життю та здоров'ю як йому, так і членам його родини, вони були вимушені покинути житло, в якому постійно проживали до цього, зазначивши при цьому і про інші напади, що також нібито мали місце після цього (06.03.2022, а також у період з 08.03.2022 по 24.03.2022).

247. Як на підтвердження даних подій, адвокатом Медведчуком В.В. було вказано на заяву його дружини Марченко О.М. про вчинення кримінального правопорушення від 05.07.2022, яка була подана до Солом'янського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві, а також на ухвалу слідчого судді Солом'янського районного суду м. Києва від 28.10.2022 у справі № 760/13549/22, якою було зобов'язано уповноважену особу Солом'янського УП ГУ НП в м. Києві внести в установленому законом порядку до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинення кримінального правопорушення, що були викладені у заяві Марченко О.М., а також про кримінальне провадження № 12022100090001522, з правовою кваліфікацією кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 346 КК України.

248. У зв'язку з зазначеним вище, в ході здійснення перевірки, членом дисциплінарної палати, який проводив перевірку, самостійно було отримано з Єдиного державного реєстру судових рішень текст ухвали Солом'янського

районного суду міста Києва від 28.10.2022 у справі № 760/13549/22, з якої вбачалося часткове задоволення скарги, а саме щодо зобов'язання уповноваженої особи Солом'янського УП ГУНП в м. Києві внести у встановленому законом порядку до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинення кримінального правопорушення, що викладені у заяві ОСОБА_4 від 05 липня 2022 року, про що також письмово повідомити заявника скарги.

249. Разом з тим, вже після порушення дисциплінарної справи, адвокатом Медведчуком В.В., разом із поясненнями від 16.05.2023, було представлено копію заяви його дружини Марченко О.М. від 05.07.2022 до Солом'янського управління поліції ГУ НП у м. Києві.

250. Проаналізувавши текст наданої до КДКА Київської області заяви Марченко О.М., дисциплінарна палата зазначає, що зміст цієї заяви свідчить про те, що заявниця зверталася до правоохоронного органу у зв'язку зі вчиненням, як на її думку, на території домоволодіння за адресою: м. Київ, Солом'янський район, вулиця Медвинська, 24, невідомими особами злочину, передбаченого за ч. 4 ст. 187 Кримінального кодексу України (розбій, спрямований на заволодіння майном у великих чи особливо великих розмірах або вчинений організованою групою чи в умовах воєнного або надзвичайного стану, або поєднаний із заподіянням тяжких тілесних ушкоджень), проте ж не у зв'язку з погрозами вбивства її чоловіка. При цьому, як видно з самої заяви, описувані в ній обставини розпочалися 06.03.2022, а також за словами самої заявниці у період з 08.03.2022 по 24.03.2022, тобто вже після залишення Медведчуком В.В. визначеного місця перебування під домашнім арештом.

251. Крім цього, як вбачається з назв документів, які наводяться у додатках до вище приведеної заяви Марченко О.М. від 05.07.2022, заявницею були вказані виключно переліки викраденого у неї з її чоловіком майна, проте заява ні за змістом, ні за назвою документів, доданих до неї, не містить відомостей на підтвердження небезпеки або загрози життю та здоров'ю як її, так і її чоловіка.

252. Також, з мотивувальної частини ухвали Солом'янського районного суду міста Києва від 28.10.2022 у справі № 760/13549/22, роздрук якої був отриманий з ЄДРСР під час проведення перевірки, вбачається, що слідчим суддею Солом'янського районного суду міста Києва було констатовано про те, що: «предметом судового розгляду є оскарження бездіяльності службової особи щодо невиконання вимог статті 214 КПК України, а не обставини, зокрема чи містить заява, повідомлення про кримінальне правопорушення склад злочину та не досліджує докази про наявність в діяннях особи складу кримінального правопорушення», таким чином судом вирішувалося питання внесення у встановленому законом порядку до ЄДРДР відомостей про вчинення кримінального правопорушення за ч. 4 ст. 187 КК України, а не за фактом погроз життю та здоров'ю або ж факту замаху на вбивство і т.і., - щодо її або її чоловіка.

253. Слід відзначити, що вже після рішення про порушення дисциплінарної справи, адвокатом Медведчуком В.В., через свого представника - адвоката Каліннікова О.В., були надані додаткові документи, зокрема, копію ухвали Солом'янського районного суду м. Києва від 07.07.2022 у справі № 760/7692/22 та Витяг з ЄДРДР від 14.07.2022 - щодо кримінального провадження № 12022100090001522, з яких дійсно вбачається, що Солом'янським районним судом м. Києва було прийнято рішення про зобов'язання уповноважених службових осіб Солом'янського управління поліції ГУ НП у м. Києві вжити дії щодо внесення до ЄДРДР відомостей вже на підставі заяви самого Медведчука В.В. від 27.05.2022 про вчинене кримінальне правопорушення (заява була отримана засобами поштового зв'язку 20.06.2022 від адвоката Каліннікова О.В.), а також про внесення на підставі зазначеного судового рішення відомостей до ЄДРДР про розслідування кримінального провадження за ч. 1 ст. 346 КК України.

254. Втім, оцінюючі означені вище матеріали, дисциплінарна палата КДКА Київської області зазначає, що ухвала Солом'янського районного суду м. Києва від 07.07.2022 у справі № 760/7692/22 та Витяг з ЄДРДР від 14.07.2022, - щодо кримінального провадження № 12022100090001522, не є тими документами, з яких можна зробити висновок про законність підстав для залишення місця домашнього арешту як з метою самооборони, так і будь-яких інших поважних причин.

255. Відтак, за результатом розгляду дисциплінарної справи, КДКА Київської області у складі членів дисциплінарної палати, дійшла до висновку про доведеність факту порушення Медведчуком В.В. обраного стосовного нього запобіжного заходу, що є свідченням не виконання рішення суду з боку останнього.

256. Більш того, дістало свого підтвердження і та обставина, що адвокат Медведчук В.В., як особа, що мала статус підозрюваного у кримінальному провадженні, вчиняв порушення й інших обов'язків, додатково покладених Судом на нього, а саме: не відлучатися із населеного пункту, в якому він проживає та повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання.

257. Так, виходячи з наявних матеріалів справи встановлено, що Медведчук В.В., у період з 24.02.2022 до 12.04.2022, всупереч покладеного на нього судовим рішенням обов'язку, залишив місце свого постійного проживання, а згодом і населений пункт, в якому він перебував, що впливає зі встановленого судом факту його затримання у зазначений час за адресою: Київська область, Білоцерківський район, автодорога «Київ-Одеса».

258. До пояснень адвоката Медведчука В.В. від 16.05.2023, як про доказ на спростування висновків про можливе не виконання покладеного на нього Судом обов'язку повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання, було долучено роздруківку повідомлення на сторінці його адвоката Л. Чередниченко за 27.02.2022 у мережі «Facebook» (разом із відповідним посиланням в мережі Інтернет на це повідомлення) та яке мало наступний

зміст: « 24.02.2022 керівник моєї особистої охорони попередив Офіс Генерального прокурора і СБУ про загрози, що надходять відносно мене з боку радикальних націоналістичних угруповань. Також було повідомлено, що у розпорядженні сторони захисту є матеріали про реальну загрозу моему життю та здоров'ю, які будуть надані слідству відповідно до чинного законодавства. У зв'язку з цим мене було евакуйовано до безпечного місця в місті Києві, де я продовжую виконувати покладені на мене судом процесуальні обов'язки».

259. З цього приводу, члени дисциплінарної палати КДКА Київської області зазначають, що розміщення будь-якої публікації в соціальній мережі не є формою звернення до компетентних органів, в тому числі і з питань, порушених вище, при цьому, у викладеному вище контексті, ні Медведчук В.В., ні його адвокат Л. Чередниченко, не навели в порядку якого Закону, Кодексу, акту чи положення було розміщено відповідне звернення до правоохоронних органів, зокрема шляхом використання соціальної мережі «Facebook» (аналогічна за змістом позиція викладена у п. 88 Рішенні ВКДКА № IV-011/2023 від 28.04.2023).

260. Крім того, Палатою береться до уваги і те, що поширене Л. Чередниченко 27.02.2022 повідомлення у соціальній мережі «Facebook», так само не містило нової адреси місця перебування Медведчука В.В., яку той був зобов'язаний повідомити не лише слідчого, прокурора чи суд, як підозрюваний у кримінальному провадженні, а й отримати відповідне судове рішення щодо свого подальшого перебування за відповідною адресою. Викладена ж адвокатом, з багаторічним досвідом, позиція, - щодо перебування в безпечному місці в м. Києві «де я продовжую виконувати покладені на мене судом процесуальні обов'язки» (в « збережена пряма мова оригіналу), при тому що, як вже зазначено вище, суд не визначав йому такого місця перебування, викликає у членів дисциплінарної палати КДКА Київської області подив. До того ж фактичне місце затримання адвоката Медведчука В.В., яке як було встановлено мало місце у Білоцерківському районі Київської області, додатково свідчить про відсутність в адвоката дійсних намірів щодо дотримання ним обов'язків по виконанню рішення суду.

261. З огляду на все вищеприведене, дисциплінарна палата КДКА Київської області беззаперечно вважає, що адвокат Медведчук В.В. не виконав свого обов'язку повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання, що є свідченням ігнорування ним рішення суду.

262. Крім того, у своїх письмових поясненнях, як на загрозу своєму життю та здоров'ю, адвокат Медведчук В.В. вказав на публікації в мережі інтернет авторства Соні Кошкіної під назвою «Карма дожене». Медведчук - колаборант і ворог, якого потрібно знищити - Кошкіна» за 25.03.2022, а також повідомлення Михайла Подольяка в соціальній мережі «Twitter», посилання на які також були зазначені у поясненнях. А після порушення дисциплінарної справи адвокатом також додатково були наведені публікації «Будинок Медведчука оточила поліція» на інтернет-ресурсі «ЦЕНЗОР.НЕТ» та коментарі до неї, а також публікацію Володимира Парасюка за 26.02.2022 у соціальній мережі «Facebook», так само з відповідними коментарями до неї.

263. Дисциплінарна палата КДКА Київської області критично оцінює приведені адвокатом Медведчуком В.В. публікації, оскільки сам адвокат, у наданих ним же поясненнях, зазначав про нібито факти погрози його життю, які за його словами почалися ще з листопада 2016 року, а також про критичні статті щодо його діяльності, що мали місце і до подій кінця лютого - березня 2022 р., в тому числі і в проміжок часу, коли Медведчук В.В. вже перебував в умовах домашнього арешту. Однак, зазначене, раніше, не було приводом для вчинення відповідних порушень зі сторони Медведчука В.В.

264. Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», цей Закон, серед іншого визначає зміст правового режиму воєнного стану, під яким розуміється особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень (стаття 1 Закону).

265. При цьому, за змістом ч. 1 статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Національного банку України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, судів, органів прокуратури, органів, що здійснюють оперативно-розшукову, досудове розслідування, розвідувальних органів та органів, підрозділи яких здійснюють контррозвідувальну діяльність не припиняються, а отже Медведчук В.В., у разі здійснення загрози для свого життя у період з 24.02.2022 по 12.04.2022, мав діяти згідно КПК України та інших законів України.

266. Отже, наявним та очевидним є факт допущеної адвокатом Медведчуком В.В. неналежної поведінки, яка полягала у навмисному невиконанні ним судового рішення, що з огляду на положення абзаців першого, третього статті 12 Правил адвокатської етики, слід також розглядати як невиконання норм зазначених вище положень правил зі сторони адвоката Медведчука В.В.

267. Оцінюючи обставини допущеної адвокатом Медведчуком В.В. поведінки, дисциплінарною палатою також враховується факт використання адвокатом української військової форми, що мало місце в умовах дії правового

режиму воєнного стану, з приводу чого наявні офіційні повідомлення СБУ за 12.04.2022 на її сторінці в соціальній мережі «Facebook», телеграм-каналі Служби (про що в матеріалах дисциплінарної справи наявні відповідні роздруківки з відповідними інтернет-посиланнями на ці повідомлення), а також інформація з даного приводу в ЗМІ і т.д.

268. Як повідомлялося тодішнім Головою СБУ Іваном Бакановим (на офіційному telegram-каналі), метою таких дій Медведчука В.В. (у вчиненні яких адвокату, за словами Голови служби, допомагали спецслужби російської федерації, зокрема фсб), була спроба втечі Медведчука В.В. до Придністров'я, а згодом і до Москви.

269. Між тим, за результатом розгляду справи не було здобуто жодних відомостей на предмет того, що Медведчук В.В. мав законне право на носіння військової форми. Також, в контексті цього, звертає на себе увагу положення Правил адвокатської етики щодо обов'язку адвоката дотримуватися норм ділового етикету, в тому числі стосовно свого зовнішнього вигляду.

270. Відповідно до частини восьмої статті 7 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» носіння військової форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців особами, які не мають на це право, забороняється і тягне за собою відповідальність, згідно із законом (зокрема, згідно статті 186-8 КУпАП).

271. Надаючи пояснення щодо цієї частини скарги, адвокат Медведчук В.В. заявив про те, що дійсні обставини його перебування в приміщенні Служби безпеки України, де, за його словами, представниками цієї Служби були виготовлені відповідні фото за його участі та які (обставини) ніколи не були і не могли бути відомі ЗМІ, а самі фотографії мали єдину пропагандистську мету (з якою і були передані представникам засобів масової інформації для їх розповсюдження), а саме створити з нього, адвоката Медведчука В.В., образу ворога.

272. Дисциплінарна палата критично оцінює наведені з цього приводу доводи, бо вони загалом не спростовують самого факту спроби втечі з під домашнього арешту та використання адвокатом, при цьому, форми військовослужбовця (про що свідчить сам факт затримання адвоката на території Білоцерківського району Київської області та зроблені СБУ відповідні повідомлення та фотографії з цього приводу).

277. З огляду на наведене вище, допущена Медведчуком В.В. поведінка, яка полягала у навмисному невиконанні судового рішення (ухвали слідчого судді), особливо враховуючи те, що особа Медведчука В.В. значною частиною суспільства, зокрема, юридичною спільнотою, сприймається як з одним із найвідоміших представників адвокатської професії, не може не підривати повагу як до самої професії, її сутності, громадського призначення, свідчить про підрив честі, гідності та ділової репутації інших колег, а також є свідченням про підрив Медведчуком В.В. престижу адвокатури та адвокатської діяльності загалом, оскільки його дію створюють враження про допустимість такої поведінки з боку адвокатів.

278. Так, враховуючи обставини вчинених дій та особи адвоката Медведчука В.В., допущена ним поведінка могла створити враження про те, що замість виконання адвокатом конституційної та почесної функції адвокатури - забезпечення права на захист, той може допускати переховування від органів слідства та суду, самовільно залишати без дозволу слідчого визначене судом місце свого перебування під домашнім арештом, використовувати для цього незаконні методи, зокрема, без жодних на це правових підстав та в умовах правового режиму воєнного стану, перебувати у військовій формі.

279. Отже, за встановлених вище обставин, в діях адвоката Медведчука Віктора Володимировича наявні підтверджені відповідними доказами порушення абзаців першого, третього статті 12 Правил адвокатської етики. З огляду на приведені вище, допущені адвокатом порушення є грубими.

280. Разом із тим, відповідно до ч. 2 статті 35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності протягом року з дня вчинення дисциплінарного проступку.

281. Описувана вище поведінка адвоката Медведчука В.В. мала місце з кінця лютого 2022 року та була припинена його затриманням у Білоцерківському районі Київської області автодорога «Київ-Одеса») 12 квітня 2022 року, тобто проступок адвоката мав за своїм характером триваючий характер, який закінчився моментом його затримання у Білоцерківському районі Київської області, при спробі втечі.

282. Таким чином, станом на день розгляду даної дисциплінарної справи (24 травня 2023), строк притягнення адвоката Медведчука В.В., у цій частині дисциплінарної справи, минув.». (далі – перший епізод).

Колегія суддів звертає увагу, що представник позивача у позовній заяві наполягає на відсутності в діях Медведчука В.В. ознак невиконання судового рішення та наголошує на тому, що рішення слідчого судді з обрання та застосування відносно нього запобіжного заходу в межах кримінального провадження не має преюдициційного характеру при вирішенні дисциплінарної справи. При цьому, представник позивача відмічає, що ним було надано детальні та вичерпні пояснення щодо обставин залишення свого місця перебування та вкотре наголошено, що такі дії були обумовлені захистом свого життя та життя своєї родини. На переконання представника позивача, КДКА Київської області дані пояснення не врахувала та в повній мірі не дослідила.

Щодо оцінки тверджень представника Медведчука В.В., колегія суддів зазначає наступне.

Так, у відповідності до статті 12 ПАЕ всією своєю діяльністю адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві. Цього принципу адвокат зобов'язаний дотримуватись у всіх сферах діяльності: професійній, громадській, публіцистичній та інших.

Адвокат зобов'язаний виконувати законні рішення органів адвокатського самоврядування, прийняті в межах їх компетенції, що не виключає можливості їх оскарження у встановленому законом порядку.

Адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих на обмеження незалежності адвокатської професії, честі, гідності та ділової репутації своїх колег, піддрив престижу адвокатури та адвокатської діяльності.

Критика діяльності, рішень, порядку формування, членів органів адвокатського самоврядування тощо не може бути спрямована на приниження авторитету адвокатури, адвокатської професії та статусу адвоката, бути вираженою у принизливій чи такій, що порочить честь, гідність та ділову репутацію особи, формі, а також містити завідомо неправдиву інформацію або заклики до невиконання рішень органів адвокатського самоврядування.

При здійсненні професійної діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватись загальноприйнятих норм ділового етикету, в тому числі щодо зовнішнього вигляду.

За правилами частин 1-3 статті 181 КПК України домашній арешт полягає в забороні підозрюваному, обвинуваченому залишати житло цілодобово або у певний період доби.

Домашній арешт може бути застосовано до особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, за вчинення якого законом передбачено покарання у виді позбавлення волі.

Ухвала про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту передається для виконання органу Національної поліції за місцем проживання підозрюваного, обвинуваченого.

Колегія суддів звертає увагу на те, що ані позивач у своїх поясненнях, поданих до КДКА Київської області, ані його представник у позовній заяві не заперечували обставин залишення Медведчуком В.В. місця свого проживання, тобто порушення вимог запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.

Варто звернути увагу на те, що мотивування підстав, які зумовили залишення позивачем місця свого проживання, визначеного в ухвалі про застосування запобіжного заходу є аналогічними, що й були відображені Медведчуком В.В. у наданих ним поясненнях до КДКА Київської області.

З приводу окресленого суд зазначає, що представник позивача стверджує про наявність обставин погроз, здійснення нападу на громадську організацію, яку очолював Медведчук В.В. та інші дії, які вказують на наявність загрози його життю і здоров'ю у період з 2014 по квітень 2022 року.

Суд, при вирішенні даного спору відхиляє такі доводи представника позивача та наголошує на тому, що всі погрози, за твердженнями Медведчука В.В., мали місце задовго до обрання йому запобіжного заходу та у період з 2021 (року обрання запобіжного заходу) до 24.02.2022 (фактичного залишення місця його проживання) та не спричиняли порушення ним норм КПК України та залишення ним свого місця проживання.

Частиною 5 статті 194 КПК України встановлено, що якщо під час розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою, прокурор доведе наявність всіх обставин, передбачених частиною першою цієї статті, слідчий суддя, суд застосовує відповідний запобіжний захід, зобов'язує підозрюваного, обвинуваченого прибувати за кожною вимогою до суду або до іншого визначеного органу державної влади, а також виконувати один або кілька обов'язків, необхідність покладення яких була доведена прокурором, а саме:

- 1) прибувати до визначеної службової особи із встановленою періодичністю;
- 2) не відлучатися із населеного пункту, в якому він зареєстрований, проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора або суду;
- 3) повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання та/або місця роботи;
- 4) утримуватися від спілкування з будь-якою особою, визначеною слідчим суддею, судом, або спілкуватися з нею із дотриманням умов, визначених слідчим суддею, судом;
- 5) не відвідувати місця, визначені слідчим суддею або судом;
- 6) пройти курс лікування від наркотичної або алкогольної залежності;
- 7) докласти зусиль до пошуку роботи або до навчання;
- 8) здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну;

9) носити електронний засіб контролю.

Матеріалами справи встановлено та не заперечувалось позивачем, що ухвалою слідчого судді Печерського районного суду від 12.10.2021 у справі № 757/54405/21-к, на Медведчука В.В., як на підозрюваного у вищевказаному кримінальному провадженні, були покладені інші додаткові обов'язки, передбачені частиною 5 статті 194 КПК України, а саме: не відлучатися із населеного пункту, в якому він проживає; повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання; здати на зберігання слідчому документи, що дають право на виїзд з України та в'їзд в Україну.

В межах розгляду даної адміністративної справи представником позивача не надано належних та достатніх доказів на підтвердження обставин виконання Медведчуком В.В. вказаних вище обов'язків.

При цьому, колегія суддів погоджується із позицією, викладеною КДКА Київської області у пунктах 258-260 оскаржуваного рішення, що повідомлення на сторінці адвоката Медведчука В.В. - Л. Чередниченко за 27.02.2022 у мережі «Facebook» наступного змісту: *«24.02.2022 керівник моєї особистої охорони попередив Офіс Генерального прокурора і СБУ про загрози, що надходять відносно мене з боку радикальних націоналістичних угруповань. Також було повідомлено, що у розпорядженні сторони захисту є матеріали про реальну загрозу моєму життю та здоров'ю, які будуть надані слідству відповідно до чинного законодавства. У зв'язку з цим мене було евакуйовано до безпечного місця в місті Києві, де я продовжую виконувати покладені на мене судом процесуальні обов'язки»* не є формою звернення до компетентних органів, в тому числі і з питань, порушених вище.

У той же час, колегія суддів звертає увагу на те, що під час розгляду даної адміністративної справи суду не надано належних та достатніх доказів неможливості подання Медведчуком В.В. самостійно та/або через свого представника – адвоката відповідну заяву (клопотання) слідчому, прокурору чи суду.

В даному контексті не можливо визнати обґрунтованими посилання представника позивача на те, що повідомлення Медведчуком В.В. нової адреси місця перебування могло б нести загрозу його життю і здоров'ю, адже спосіб такого повідомлення – шляхом звернення до компетентних органів (слідчого, прокурора чи до суду) не передбачає розголошення його місця перебування.

Більше того, ані Медведчук В.В., ані його адвокат (представник) не був позбавлений можливості клопотати про закритий розгляд відповідного клопотання (заяви), з огляду на наявність, на його переконання, загроз своєму життю та здоров'ю.

Всі інші посилання представника позивача у позовній заяві, у тому числі щодо відкриття кримінальних проваджень, як на підстави для формування висновку про наявність обґрунтованих підстав для залишення Медведчуком В.В. свого місця проживання, тобто невиконання рішення суду, суд вважає необґрунтованими.

На переконання суду, оцінка таким обставинам, яка викладена КДКА Київської області в пунктах 249-254 оскаржуваного рішення є правильною, а в матеріалах справи відсутні належні та достатні докази, які б свідчили про зворотне.

Окрім цього, колегія суддів зазначає, що під час розгляду дисциплінарної справи ДП КДКА Київської області було враховано факт затримання Медведчука В.В. в українській військовій формі, носіння якої відповідно до частини 8 статті 7 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» особами, які не мають на це право, забороняється і тягне за собою відповідальність, згідно із законом.

В межах розгляду справи позивачем не спростовано наведені обставини, а його посилання на те, що дійсні обставини його перебування в приміщенні Служби безпеки України, де, за його словами, представниками цієї Служби були виготовлені відповідні фото за його участі та які (обставини) ніколи не були і не могли бути відомі ЗМІ, а самі фотографії мали єдину пропагандистську мету (з якою і були передані представникам засобів масової інформації для їх розповсюдження), а саме створити з нього, адвоката Медведчука В.В., образу ворога, суд сприймає критично.

Даний висновок суд формує з огляду на відсутність спростування належними та достатніми доказами обставин носіння Медведчуком В.В. військової форми при його затриманні, за відсутності на те права, а також не спростовує факт залишення місця свого перебування, тобто порушення вимог ухвали суду, якою до нього застосовано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту.

Що ж стосується посилання представника позивача на положення частини 1 статті 198 КПК України, колегія суддів зазначає наступне.

Згідно з положеннями частини 1 статті 198 КПК України висловлені в ухвалі слідчого судді, суду за результатами розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу висновки щодо будь-яких обставин, які стосуються суті підозри, обвинувачення, не мають преюдиціального значення для суду під час судового розгляду або для слідчого чи прокурора під час цього або іншого кримінального проваджень.

Аналіз наведеної норми свідчить про те, що остання підлягає застосуванню в частині не врахування висновків судді, суду за результатами розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу безпосередньо **щодо будь-яких**

обставин, які стосуються суті підозри, обвинувачення.

Разом з цим, зі змісту спірного рішення слідує, що КДКА Київської області, при наданні оцінки обставинам в частині, які стосуються першого епізоду, використано, серед іншого ухвалу Львівського апеляційного суду від 20.05.2022 у справі № 463/1712/22, ухвалу слідчого судді Печерського районного суду міста Києва від 12.10.2021 у справі №757/54405/21-к.

У той же час, суд наголошує, що використовуючи зазначені ухвали суду, відповідач не враховував безпосередньо висновків (будь-яких обставин), які стосуються безпосередньо суті підозри, обвинувачення. Дані рішення суду використано виключно в частині встановлення обставин застосування до позивача запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та встановлення обставин порушення ним такого запобіжного заходу.

Отже, резюмуючи викладене, суд вважає, що посилання представника Медведчука В.В. в цій частині є безпідставними та такими, що не можуть бути покладені в основу рішення про задоволення позовних вимог.

Таким чином, наведене в сукупності вказує на правомірність висновків КДКА Київської області щодо порушення позивачем положень абзаців 1 та 3 статті 12 ПАЕ, відтак твердження представника Медведчука В.В. про відсутність в його діях ознак невиконання рішення суду не знайшли свого підтвердження під час вирішення даної адміністративної справи.

Окремо, з приводу посилання представника позивача на положення частини 2 статті 35 Закону № 5076-VI, суд нагадує, що окреслена норма закону встановлює річний строк притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності з дня вчинення проступку.

Колегія суддів наголошує, що в пункті 282 оскаржуваного рішення КДКА у Київській області не заперечувало обставин спливу строку притягнення до дисциплінарної відповідальності за вказаним епізодом.

При цьому, звертає увагу на те, що у пункті 334 оскаржуваного рішення КДКА Київської області відмітила, що зміст порушення Правил, яке мало місце у зв'язку із публікацією статті *«Украинский синдром. Анатомия современного военного противостояния»* в газеті *«Известия»*, кваліфіковані відповідачем не лише як грубе одноразове порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України, але і як таке, що одночасно з цим порушує присягу адвоката.

Тобто, вказує, що відповідачем хоча і було враховано при розгляді дисциплінарної відповідальності перший епізод порушення, яке описано судом вище, однак безпосередньо другий епізод (відповідна публікація) покладена в основу застосування такого виду дисциплінарного стягнення, як позбавлення Медведчука В.В. права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Враховуючи наведене, колегія суддів вважає посилання представника Медведчука В.В. щодо врахування зазначених вище обставин (т. 1, а.с. 24), які відбулися поза межами встановленого законом строку для притягнення до дисциплінарної відповідальності такими, що не вказують на наявність ознак протиправності оскаржуваного рішення та не можуть бути підставами для скасування спірного рішення.

Щодо твердження апелянта про відсутність ознак дисциплінарного проступку та відсутності доказів оцінки безпосередньо публікації Медведчуком В.В. статті *«Украинский синдром. Анатомия современного военного противостояния»* в газеті *«Известия»*, колегія суддів зазначає наступне.

Так, в пунктах 283, 290-295, 297-310, 312-319, 336 спірного рішення (т. 3, а.с. 56-62, 65) зазначено про таке:

« 283. ...в умовах триваючої військової агресії російської федерації проти України, а саме 16 січня 2023, адвокат Медведчук В.В., перебуваючи на росії, опублікував і видав статтю у місцевому пропагандистському виданні - газеті *«Известия»*, яка мала назву *«Украинский синдром. Анатомия современного военного противостояния»*.

290.....Натомість, окремі вислови, допущені адвокатом Медведчуком В.В. у його статті *«Украинский синдром. Анатомия современного военного противостояния»*, виданої російським пропагандистським виданням - газета *«Известия»*, дають підстави вважати про свідоме нехтування адвокатом Медведчуком Віктором Володимировичем принципів верховенства права, законності та окремих положень Конституції України.

291. Підставами для такого висновку є наступні, встановлені під час розгляду дисциплінарної справи твердження, що були допущені автором публікації - адвокатом Медведчуком В.В.:

292. 1) *«Отсюда Украина - территория влияния США, НАТО, а вовсе не России. Поэтому все претензии России хоть на какое-либо влияние на украинскую политику, защита интересов в этом регионе являются «безосновательными», явным покушением на американские и натовские интересы».*

293. Однак, таке твердження, на переконання членів дисциплінарної палати КДКА Київської області, суперечить ст. 1, ст. 5 Конституції України, в частинах, що визначають Україну суверенною, незалежною та демократичною державою, носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

294. На протидію цьому, адвокат Медведчук В.В., не наводячи жодних конкретних доказів та слідуючи в парадигмі пропаганди російського військово-політичного керівництва, необґрунтовано заявив про те, що Україна - це територія впливу США та НАТО, при цьому наголошуючи на необхідності *«впливляти Росії на українську політику»*, що є недопустимим в розрізі наведених вище положень Конституції України.

295. Більш того, адвокатом ігнорується те, що Україна як незалежна та демократична держава, має повне право, спираючись на переважну думку своїх громадян, обирати зовнішньополітичні шляхи свого розвитку, виходячи з інтересів своєї безпеки і вектору свого розвитку. Проте, всупереч цьому, автор статті, адвокат Медведчук В.В., прямо заперечив й інші конституційні положення - щодо незворотності європейського та євроатлантичного курсу України.

Відповідно, адвокат України Медведчук В.В., у написаній ним статті для газети «Известия», виправдовує дії агресора, що призвели не лише до тисяч жертв і каліцтв серед мирного населення України, масової вимушеної внутрішньої та зовнішньої міграції її громадян, руйнувань інфраструктури та цивільних об'єктів тощо, але і до втрат серед військовослужбовців Сил оборони України, до яких входила і входить частина адвокатів України.

Проаналізувавши під час розгляду даної справи загальний зміст опублікованої адвокатом Медведчуком В.В. статті, дисциплінарна палата КДКА Київської області дійшла до висновку, що дана публікація по суті являє собою ніщо інше як відстоювання злочинної позиції керівництва рф по відношенню до України та Українського народу, а також фактичним виправданням відповідних дій з боку агресора.

Крім цього, в первісно поданих поясненнях на скаргу, адвокат Медведчук В.В. зазначав про те, що завдання зі встановлення змісту понять, лексичного значення слів або словосполучень, використаних у текстах, їх стилістичної забарвленості, смислового навантаження, характеру інформації, тобто вирішення питань мовленнєвого характеру, не пов'язаних зі встановленням фактичних даних про автора, вирішується семантико-текстуальною експертизою, яка, у свою чергу з приводу допущених ним висловів не проводилася, а якби і проводилася, то, на його переконання, жодна експертиза не встановить у відповідних висловлюваннях зазначеного змісту.

З даного приводу колегія суддів погоджується із посиланнями КДКА Київської, що відповідно до статті 50 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які виявили намір отримати право на заняття адвокатською діяльністю, та вирішення питань щодо дисциплінарної відповідальності адвокатів. Серед іншого, до повноважень КДКА відноситься здійснення дисциплінарного провадження стосовно адвокатів (пункт 4 частини 5 статті 50 Закону).

Отже, здійснення дисциплінарного провадження та вирішення питання щодо наявності або відсутності в діях адвоката дисциплінарного проступку є дискреційними повноваженнями КДКА регіону та ВКДКА, які не можуть бути здійснені іншою організацією чи особою, в тому числі і експертом.

Такої самої позиції дотримується Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури, про що нею неодноразово зазначалося у прийнятих нею рішеннях. Зокрема, у п. 91, п. 92 Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № IV-011/2023 від 28.04.2023, ВКДКА, оцінюючи аналогічну за змістом позицію адвоката, приведену ним у скарзі на рішення дисциплінарної палати КДКА Київської області, вказала на наступне:

«[91.] Стосовно Висновку експерта [...] від [...] за результатом проведення семантико-текстуальної лінгвістичної експертизи, за підписом експерта [...], який було надано до ВКДКА в обґрунтування скарги на рішення КДКА регіону, комісія зазначає наступне»;

[92.] Посилання на вищезазначений Висновок експерта не може спростувати чи підтвердити наявність в діях адвоката дисциплінарного проступку, оскільки зазначена в них позиція та тлумачення висловлювань адвоката сформована особою, до компетенції якої не належить встановлення наявності чи відсутності в діях адвоката дисциплінарного проступку».

У п. 94, п. 95 наведеного вище Рішення ВКДКА було зроблено і такий висновок:

«[94.] Саме реалізуючи свої повноваження КДКА регіону та ВКДКА уповноважені перевіряти дотримання етичних засад взаємин між адвокатами, а також норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет»;

«[95.] КДКА регіону та ВКДКА оцінюють дії адвоката на предмет відповідності вимогам чинного законодавства України та Правил адвокатської етики в контексті

притягнення до дисциплінарної відповідальності, що є їхніми дискреційними повноваженнями».

Близька за змістом правова позиція також викладалася у рішеннях Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № IV-003/2023 від 28.04.2023 (п. 95), № 1-008/2023 від 27.01.2023 (п. 116), № 1-0007/2023 (п. 110) та багатьох інших.

За таких умов, КДКА Київської області розцінює наведені вище дії адвоката Медведчука В.В. як такі, що є свідченням порушення ним не лише присяги адвоката України, а також і Правил адвокатської етики, дотримання яких так само є складовою присяги адвоката.

Окрім зазначеного, колегія суддів зветься увагу і на інші **пункти 297-310, 312-319, 336 спірного рішення (т. 3, а.с. 56-62, 65) та зазначено про таке:**

297. 2) *»Свою незалежність в 1991 році Україна отримує не в результаті національно-освободительної боротьби, а по домовленості з Москвою. Нова економічна і політична реальність побуджує російську еліту не просто надати Україні незалежність, але і підтолкнути її».*

298. Дисциплінарна палата вважає наведену вище тезу не лише проявом не визнання, а й по суті запереченням конституційного положення про те, що народ України є єдиним джерелом влади в Україні. Дане твердження також суперечить змісту відповідної частини преамбули Конституції України, а також її 5 статті, за якою народ визнається єдиним джерелом влади в Україні. Окрему увагу звернув на себе факт заперечення адвокатом Медведчуком В.В. очевидного факту національно-визвольної боротьби України за незалежність, яка мала місце на багатьох етапах української історії та до якої мало безпосереднє відношення велике коло людей, в тому числі такі відомі історичні особи як Мазепа І.С., Грушевський М.С., Коновалець Є.М., Бандера С.А. та інші (серед яких і Юрій Литвин, і Василь Стус, захист яких був покладений саме на адвоката Віктора Медведчука).

299. Не погоджуючись з попередньою оцінкою про те, що наведена теза статті є не лише проявом не визнання, а й по суті запереченням конституційного положення про те, що народ України є єдиним джерелом влади в Україні, а так само про те, що допущене твердження також суперечить змісту відповідної частини преамбули Конституції України, а також її 5 статті, за якою народ визнається єдиним джерелом влади в Україні, адвокатом Медведчуком В.В. було наведено положення розділу ІХ Декларації Української РСР від 16.09.1990, за яким Українською РСР був проголошений намір стати в майбутньому постійно нейтральною державою, яка не бере участі у воєнних блоках і дотримується трьох неядерних принципів: не приймати, не виробляти і не купувати ядерну зброю. Крім цього, адвокатом наведено постанову Верховної Ради України від 06.03.2008 року «Про питання вступу України до Організації Північноатлантичного договору (НАТО) № 126-VI, якою встановлено, що рішення щодо міжнародного договору про вступ України до НАТО приймається лише за результатами всеукраїнського референдуму, який може проводитися за народною ініціативою відповідно до Закону України «Про всеукраїнський референдум».

300. Разом із тим, адвокат Медведчук В.В. проігнорував обставину того, що наведені ним нормативні акти ухвалювалися задовго до грубого порушення російською федерацією, укладеної нею ж міжнародної угоди від 05.12.1994 року, а саме Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї (*Memorandum on Security in connection with Ukraine's accession to the Treaty on Non-Proliferation of Nuclear Weapons*), яким передбачені гарантії України у зв'язку із набуттям нею неядерного статусу, а також угоди від 31.05.1997 Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, за якими остання визнала принципи непорушності наявних між двома державами кордонів та поваги до територіальної цілісності однієї до одної.

301. Між тим, загальновідомим фактом є те, що грубе порушення рф взятих на себе міжнародних зобов'язань, за вищенаведеними угодами, розпочалося з кінця лютого 2014 року, тобто задовго до внесення відповідних змін до Конституції України щодо Євроатлантичного курсу та членства України в ЄС.

302. Крім цього, адвокат Медведчук В.В., як на підтвердження правомірності таких своїх висловів, послався на особливу думку до Висновку Конституційного Суду України, у справі щодо конституційного звернення Верховної Ради України щодо надання висновку про відповідність законопроекту про внесення змін до Конституції України, викладену одним із суддів КСУ, позиція якого є схожою до позиції адвоката.

303. Проте, таке посилання не може вважатися належним правовим обґрунтуванням заперечень конституційних змін, оскільки особлива думка є правом окремого судді КСУ, але ж не рішенням цього Суду, яке у свою чергу і породжує відповідні правові наслідки (в даному випадку можливість Верховної Ради України внести відповідні зміни до Конституції України). І очевидно, що Медведчуку В.В. як адвокату та фахівцю в галузі права, про це було добре відомо.

304. Також, у наведеній вище статті авторства Медведчука В.В. є ряд інших тез, аналіз яких дозволяє вбачати порушення ним Закону України «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму України» від 22 травня 2022 року № 2265-ІХ.

305. Так, відповідно до визначення, даного у пункті третьому частини першої статті І зазначеного Закону, пропаганда російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії російської федерації як держави-терориста проти України - це поширення інформації, спрямованої на підтримку або виправдання злочинного характеру діяльності російської федерації, органів держави-терориста (держави-агресора), їх посадових осіб, працівників, службовців (у тому числі військовослужбовців) та/або представників, які відкрито або приховано діють від імені російської федерації на території України або з територій інших держав проти України; популяризація та глорифікація діяльності органів держави-терориста (держави-агресора), дій їх посадових осіб, працівників, службовців (у тому числі військовослужбовців) та/або представників; публічне заперечення, у тому числі через медіа або з використанням мережі Інтернет, злочинного характеру збройної агресії російської федерації проти України;

публічне використання символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну, використання, створення, поширення продукції, що містить таку символіку, в Україні та/або за кордоном.

306. В той же час, нижче приведені фрази адвоката та й в цілому загальна направленість його статті, зводиться до поширення інформації, спрямованої на виправдання злочинного характеру діяльності російської федерації, а також по суті на публічне заперечення, через використання медіа та мережі Інтернет, злочинного характеру збройної агресії російської федерації проти України. Свідченням цього є, зокрема, наступні вислови:

307. 1) *«Россия оказалась перед необходимостью не только защитить свои экономические интересы, но и международную честь и достоинство, в которой, как мы показали выше, ей было системно отказано. А уладить эту ситуацию оказалось некому»;*

2) *»Казалось бы, есть еще европейская политика, но она массово поддерживает Зеленского, втягивая Европу в войну и собственный экономический кризис. Теперь уже не Европа учит Украину политике, а Украина учит Европу, как с помощью политики ненависти и непримиримости прийти к экономическому спаду и нищете. И если Европа будет и дальше продолжать эту политику, то ее затянет в войну, возможно и ядерную»;*

3) *»И теперь выхода только два: сползть к мировой войне и ядерному конфликту или снова начинать процесс разрядки, для чего нужно учитывать интересы всех сторон. Но для этого нужно политически признать, что у России есть интересы, что их необходимо учитывать в строительстве новой разрядки.*

Украинский конфликт либо будет расти дальше, перекидываясь в Европу, другие страны, либо будет локализован и разрешен. Но как его разрешить, если в Украине безраздельно властвует партия войны, нагнетая военную истерию, которая уже вышла за пределы страны, а Запад это почему-то упрямо называет демократией? И если эта партия войны бесконечное количество раз заявляет, что никакой мир ей не нужен, а нужно больше оружия и денег на войну. Эти люди построили на войне свою политику, бизнес, резко подняли свои международные рейтинги. В Европе и США их встречают овациями, им нельзя задавать неудобные вопросы, сомневаться в их искренности и правдивости. Украинская партия войны получает триумф за триумфом, при этом никакого военного перелома не наблюдается».

308. В той же час, загальновідомим фактом є те, що починаючи з 24.02.2022 і по сьогоднішній день, рф, дії якої у своїй статті виправдовує адвокат України Медведчук В.В., з очевидними порушеннями норм міжнародного права, в тому числі і Статуту ООН (зокрема, ч. 4 ст. 2), вдалася до варварської, нічим не спровокованої військової агресії проти суверенної держави Україна.

309. Також, ці дії рф неодноразово засуджувалися на загальносвітовому рівні, зокрема в резолюції Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02 березня 2022 року та в ряді інших.

310. Відповідно, адвокат України Медведчук В.В., у написаній ним статті для газети «Известия», виправдовує дії агресора, що призвели не лише до тисяч жертв і каліцтв серед мирного населення України, масової вимушеної внутрішньої та зовнішньої міграції її громадян, руйнувань інфраструктури та цивільних об'єктів тощо, але і до втрат серед військовослужбовців Сил оборони України, до яких входила і входить частина адвокатів України.

312. Повторно проаналізувавши під час розгляду даної справи загальний зміст опублікованої адвокатом Медведчуком В.В. статті, дисциплінарна палата КДКА Київської області дійшла до висновку, що дана публікація по суті являє собою ніщо інше як відстоювання злочинної позиції керівництва рф по відношенню до України та Українського народу, а також фактичним виправданням відповідних дій з боку агресора.

313. При цьому, загальновідомим є факт близьких стосунків Медведчука В.В. з вищим керівництвом рф, зокрема з її президентом - путіним в.в., заступником секретаря ради безпеки рф - медведевим д.а., які, у свою чергу, неодноразово та публічно дозволяли собі публічні вислови, зі змісту яких є очевидним, що справжньою причиною збройного нападу російської федерації на Україну, є заперечення зазначеними особами самого факту існування Української держави та права українського народу на самовизначення, про що адвокату Медведчуку В.В. беззаперечно є добре відомим.

314. Крім цього, в первісно поданих поясненнях на скаргу, адвокат Медведчук В.В. зазначав про те, що завдання зі встановлення змісту понять, лексичного значення слів або словосполучень, використаних у текстах, їх стилістичної забарвленості, смислового навантаження, характеру інформації, тобто вирішення питань мовленнєвого характеру, не пов'язаних зі встановленням фактичних даних про автора, вирішується семантико-текстуальною експертизою, яка, у свою чергу з приводу допущених ним висловів не проводилася, а якби і проводилася, то, на його переконання, жодна експертиза не встановить у відповідних висловлюваннях зазначеного змісту.

315. З даного приводу дисциплінарна палата КДКА Київської відзначає, що відповідно до статті 50 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» кваліфікаційно - дисциплінарна комісія адвокатури утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які виявили намір отримати право на заняття адвокатською діяльністю, та вирішення питань щодо дисциплінарної відповідальності адвокатів. Серед іншого, до повноважень КДКА відноситься здійснення дисциплінарного провадження стосовно адвокатів (пункт 4 частини 5 статті 50 Закону).

316. Отже, здійснення дисциплінарного провадження та вирішення питання щодо наявності або відсутності в діях адвоката дисциплінарного проступку є дискреційними повноваженнями КДКА регіону та ВКДКА, які не можуть бути здійснені іншою організацією чи особою, в тому числі і експертом.

317. Такої самої позиції дотримується Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури, про що нею неодноразово зазначалося у прийнятих нею рішеннях. Зокрема, у п. 91, п. 92 Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № IV-011/2023 від 28.04.2023, ВКДКА, оцінюючи аналогічну за змістом позицію адвоката, приведено ним у скарзі на рішення дисциплінарної палати КДКА Київської області, вказала на наступне:

«[91.] Стосовно Висновку експерта [...] від [...] за результатом проведення семантико-текстуальної лінгвістичної експертизи, за підписом експерта [...], який було надано до ВКДКА в обґрунтування скарги на рішення КДКА регіону, комісія зазначає наступне»;

[92.] Посилання на вищезазначений Висновок експерта не може спростувати чи підтвердити наявність в діях адвоката дисциплінарного проступку, оскільки зазначена в них позиція та тлумачення висловлювань адвоката сформована особою, до компетенції якої не належить встановлення наявності чи відсутності в діях адвоката дисциплінарного проступку».

У п. 94, п. 95 наведеного вище Рішення ВКДКА було зроблено і такий висновок:

«[94.] Саме реалізуючи свої повноваження КДКА регіону та ВКДКА уповноважені перевіряти дотримання етичних засад взаємин між адвокатами, а також норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет»;

«[95.] КДКА регіону та ВКДКА оцінюють дії адвоката на предмет відповідності вимогам чинного законодавства України та Правил адвокатської етики в контексті притягнення до дисциплінарної відповідальності, що є їхніми дискреційними повноваженнями».

318. Близька за змістом правова позиція також викладалася у рішеннях Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № IV-003/2023 від 28.04.2023 (п. 95), № 1-008/2023 від 27.01.2023 (п. 116), № 1-0007/2023 (п. 110) та багатьох інших.

319. За таких умов, КДКА Київської області розцінює наведені вище дії адвоката Медведчука В.В. як такі, що є свідченням порушення ним не лише присяги адвоката України, а також і Правил адвокатської етики, дотримання яких так само є складовою присяги адвоката.

336. Підсумовуючи викладене у цьому рішенні, КДКА Київської області у складі членів її дисциплінарної палати робить висновок про те, що головна небезпека від встановлених дій адвоката Медведчука Віктора Володимировича полягає в тому, що в умовах воєнного стану суспільству дається чіткий посил про можливість такої поведінки зі сторони адвоката, яка зокрема, полягала у свідомому нехтуванні ним окремими положеннями Конституції та інших законів України; використання для цього ЗМІ ворожої держави, що разом з військовою веде проти України інформаційну війну; свавільна оцінка внесених до Конституції змін та їх необґрунтоване заперечення; виправдовування дій агресора; свідомого ігнорування та невиконання рішення органу судової влади України, використання для цього незаконних методів. Дисциплінарна палата КДКА Київської області вважає таку поведінку не допустимою для адвоката України.».

Щодо посилання представника позивача, так і висновкам ДП КДКА Київської області, які наведені вище, колегія суддів зазначає наступне.

Статтю 1 Конституції України визначено, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава.

Згідно із статтею 5 Конституції України носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Ніхто не може узурпувати державну владу.

Відповідно до статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права.

Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Норми Конституції України є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується.

Згідно із статтею 116 Конституції України Президент України є главою держави і виступає від її імені.

Президент України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.

Президент України є гарантом реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору.

Відповідно до пунктів 1, 2 Рішення Конституційного Суду України від 16.04.2008 № 6-рп/2008 у справі № 1-2/2008 Конституційний Суд України в аспекті порушеного у конституційному поданні питання положення частини другої статті 72 у системному зв'язку зі статтею 5 Конституції України слід розуміти так, що народ як носій суверенітету і єдине джерело влади в Україні може реалізувати на всеукраїнському референдумі за народною ініціативою своє виключне право визначати і змінювати конституційний лад в Україні шляхом прийняття Конституції України у порядку, який має бути визначений Конституцією і законами України.

В аспекті конституційних подань положення частини другої статті 72 Конституції України в контексті положень статті 5 Конституції України треба розуміти так, що народ як носій суверенітету і єдине джерело влади в Україні, здійснюючи своє волевиявлення через всеукраїнський референдум за народною ініціативою, може в порядку, який має бути визначений Конституцією і законами України, приймати закони України (вносити до них зміни), крім законів, прийняття яких на референдумі не допускається згідно з Конституцією України.

Приймаючи до уваги зазначене, колегія суддів вважає, що висловлювання позивача, викладені ним у статті (публікації): *«Отсюда Украина - территория влияния США, НАТО, а вовсе не России. Поэтому все претензии России хоть на какое-либо влияние на украинскую политику, защита интересов в этом регионе являются «безосновательными», явным покушением на американские и натовские интересы»* суперечить положенням частини 1 статті 5 Конституції України.

Також колегія суддів погоджується із висновками відповідача, які викладені у пункті 294 спірного рішення, що адвокат Медведчук В.В., не наводячи жодних конкретних доказів та слідуючи в парадигмі пропаганди російського військово-політичного керівництва, необґрунтовано заявив про те, що Україна - це територія впливу США та НАТО, при цьому наголошуючи на необхідності *«влияния России на украинскую политику»*, що є недопустимо, в розрізі наведених вище положень Конституції України.

При цьому, суд погоджується із твердженням КДКА Київської області в частині заперечення позивачем, що Україна як незалежна та демократична держава, має повне право, спираючись на переважну думку своїх громадян, обирати зовнішньополітичні шляхи свого розвитку, виходячи з інтересів своєї безпеки і вектору свого розвитку.

Колегія суддів зазначає, що Медведчук В.В. у відповідній статті (публікації) прямо заперечив й інші конституційні положення, а саме щодо незворотності європейського та євроатлантичного курсу України - частина 3 статті 116 Конституції України.

Також, враховує та вважає вірною позицією відповідача в частині того, що теза позивача *«Свою независимость в 1991 году Украина получает не в результате национально-освободительной борьбы, а по договоренности с Москвой. Новая экономическая и политическая реальность побуждает российскую элиту не просто предоставить Украине независимость, но и подтолкнуть к ней»* суперечить змісту частини преамбули Конституції України, а також її статті 5.

Колегія суддів погоджується із тим, що позивач окресленою тезою фактично заперечив очевидний факт національно-визвольної боротьби України за незалежність, яка мала місце на багатьох етапах української історії та до якої мало безпосереднє відношення велике коло людей, в тому числі такі відомі історичні особи як Мазепа І.С., Грушевський М.С., Коновалець Є.М., Бандера С.А. та інші (серед яких і Юрій Литвин, і Василь Стус, захист яких був покладений саме на адвоката Віктора Медведчука).

Разом з цим, на переконання суду, відповідачем правомірно було відхилено посилання позивача на положення розділу IX Декларації Української РСР від 16.09.1990, за яким Українською РСР був проголошений намір стати в майбутньому постійно нейтральною державою, яка не бере участі у воєнних блоках і дотримується трьох неядерних принципів: не приймати, не виробляти і не купувати ядерну зброю та постанову Верховної Ради України від 06.03.2008 року «Про питання вступу України до Організації Північноатлантичного договору (НАТО) № 126-VI, якою встановлено, що рішення щодо міжнародного договору про вступ України до НАТО приймається лише за результатами всеукраїнського референдуму, який може проводитися за народною ініціативою відповідно до Закону України «Про всеукраїнський референдум», оскільки наведені ним нормативні акти ухвалювалися задовго до грубого порушення російською федерацією, укладеної нею ж міжнародної угоди від 05.12.1994 року, а саме Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї (*Memorandum on Security in connection with Ukraine's accession to the Treaty on Non-Proliferation of Nuclear Weapons*), яким передбачені гарантії України у зв'язку із набуттям нею неядерного статусу, а також угоди від 31.05.1997 Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, за якими остання визнала принципи непорушності наявних між двома державами кордонів та поваги до територіальної цілісності однієї до одної.

Також, колегія суддів залишає поза увагою посилання представника позивача на окрему думку до Висновку Конституційного Суду України, у справі щодо конституційного звернення Верховної Ради України щодо надання висновку про відповідність законопроекту про внесення змін до Конституції України, викладену одним із суддів КСУ, позиція якого є схожою до його позиції, з огляду на те, що така окрема думка не є Рішенням Конституційного Суду України.

Разом з цим, погоджується із позицією відповідача, що тези відповідної публікації позивача, які відображені в пункті 307 спірного рішення та й в цілому загальна направленість його статті, зводиться до поширення інформації, спрямованої на виправдання злочинного характеру діяльності російської федерації, а також по суті на публічне заперечення, через використання медіа та мережі Інтернет, злочинного характеру збройної агресії російської федерації проти України.

На переконання колегії суддів, Медведчук В.В. у написаній ним статті для газети *«Известия»*, виправдовує дії агресора, що не є неприпустимим.

Колегія суддів звертає увагу на те, що відповідно до статті 54 ПАЕ в своїй громадській, науковій та публіцистичній діяльності адвокат повинен враховувати необхідність дотримання своїх професійних обов'язків, зокрема тих, що впливають з Правил адвокатської етики.

У випадку виникнення суперечності між професійними обов'язками адвоката, передбаченими чинним законодавством, Правилами, і обов'язками перед конкретними клієнтами, що впливають з договорів про надання правової допомоги, - з однієї сторони, та інтересами адвоката, що обумовлені його членством в певній громадській організації, партії, науковому товаристві тощо - з іншої сторони, адвокат не має права знехтувати чи поступитись своїми професійними обов'язками адвоката.

В силу вимог пункту 56 ПАЕ в своїх публіцистичних матеріалах (статтях, публікаціях тощо) та публічних виступах адвокат не повинен поширювати відомостей, які ганьблять честь, гідність чи ділову репутацію інших адвокатів або престиж адвокатури як такої.

Згідно із пунктом 1 частини 1 статті 21 Закону № 5076-VI під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики.

Положеннями частини 1 статті 11 Закону № 5076-VI особа, стосовно якої радою адвокатів регіону прийнято рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, не пізніше тридцяти днів з дня прийняття цього рішення складає перед радою адвокатів регіону присягу адвоката України такого змісту:

«Я, (ім'я та прізвище), урочисто присягаю у своїй адвокатській діяльності дотримуватися принципів верховенства права, законності, незалежності та конфіденційності, правил адвокатської етики, чесно і сумлінно забезпечувати право на захист та надавати правову допомогу відповідно до Конституції України і законів України, з високою відповідальністю виконувати покладені на мене обов'язки, бути вірним присязі».

Отже, суд вважає, що висловлювання, використані позивачем у своїй публікації, є беззаперечним свідченням про порушення ним як ПАЕ, так і Присяги адвоката.

Колегія суддів наголошує, що як приклад реакції юридичної спільноти на поведінку, допущену адвокатом Медведчуком Віктором Володимировичем, є заява від 18.02.2023 Асоціації правників України (до якої входить значна частина адвокатів України) - «Позиція АПУ щодо позбавлення Віктора Медведчука права на заняття адвокатською діяльністю».

Заперечуючи проти наведеного вище, адвокат Медведчук В.В. зауважив про те, що така позиція Асоціації правників України не може розглядатися як приклад реакції юридичної спільноти на його поведінку, оскільки відсутні відомості про те, яким саме повноважним органом АПУ було ухвалено відповідну заяву. При цьому, самі скаржники - адвокати Титикало Р.С., Костін І.П., є членами зазначеної Асоціації, тобто зв'язаними з нею особами.

Проаналізувавши вказані доводи представника позивача, вважає їх помилковими, оскільки Асоціація адвокатів України є Всеукраїнською громадською організацією, заснованою у 2002 році, що об'єднує більше 7 тисяч правників, при цьому скаржники - адвокати Титикало Р.С., Костін І.П. не входять до складу її керівних органів та не уповноважені діяти від її імені (<https://uba.ua/ukr/about>).

Доказів зворотного матеріали справи не містять.

Окрім цього посилання представника Медведчука В.В. на ненадання оцінки фактам використання недостовірної інформації, в тому числі щодо останнього, на які була звернута увага у публічній заяві Ради адвокатів України від 25.03.2023, опублікованій 27.03.2023, як підстави для задоволення позовних вимог, суд відхиляє із наступних мотивів.

Так, публічна заява Ради адвокатів України від 25.03.2023, опублікована 27.03.2023 https://unba.org.ua/assets/uploads/news/visnyky/2023-03-30-v-snik-naau_6425ac6bcbdfc.pdf стосувалась безпосередньо

публікації на Українській правді - <https://www.pravda.com.ua/articles/2023/03/24/7394939/> «Кремлівський спрут: як Медведчук вибудував свою мережу «адвокатури».

Колегія суддів наголошує, що дана публікація жодних чином не стосується обставин, які були предметом дослідження під час дисциплінарного провадження щодо Медведчука В.В., не є та не може бути свідченням реакції адвокатської спільноти на обставини, які були перевірені КДКА Київської області в межах такого провадження.

Водночас, колегія суддів вважає правомірним відхилення КДКА Київської області доводів позивача про те, що дисциплінарною палатою були зроблені часткові посилання на фрагменти його статті, які відсутні в поданій стосовно нього скарзі, а отже і не є її предметом, в силу чого, на думку Медведчука В.В., члени дисциплінарної палати КДКА Київської області вийшли за межі предмету скарги та перейняли обов'язок доказування вини адвоката на себе, а не скаржників.

Колегія суддів враховує, що у скарзі було вказано на факт публікації статті адвоката як одне зі свідчень вчинення позивачем дисциплінарного проступку та наведено окремі цитати як приклад, разом із тим встановивши за результатом розгляду дисциплінарної справи відповідний юридичний факт, КДКА регіону, як дисциплінарний орган, надав загальну оцінку поведінки адвоката у цьому контексті на предмет наявності чи відсутності в ній складу дисциплінарного проступку.

При цьому, наголошує, що відповідачем оцінено не лише сам зміст статті, а й обставини, місце, умови тощо, за яких адвокатом були вчинені відповідні дії та в межах своєї дискреції, надавши їм юридичну оцінку.

Разом з цим, не заслуговують на увагу і посилання представника позивача на те, що завдання зі встановлення змісту понять, лексичного значення слів або словосполучень, використаних у текстах, їх стилістичної забарвленості, смислового навантаження, характеру інформації, тобто вирішення питань мовленнєвого характеру, не пов'язаних зі встановленням фактичних даних про автора, вирішується семантико-текстуальною експертизою, яка, у свою чергу з приводу допущених ним висловів не проводилася, а якби і проводилася, то, на його переконання, жодна експертиза не встановить у відповідних висловлюваннях зазначеного змісту, виходячи із наступного.

Згідно із статтею 50 Закону № 5076-VI Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури утворюється з метою визначення рівня фахової підготовленості осіб, які виявили намір отримати право на заняття адвокатською діяльністю, та вирішення питань щодо дисциплінарної відповідальності адвокатів.

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури підконтрольна та підзвітна конференції адвокатів регіону.

Відповідно пунктів 3, 4 частини 5 статті 50 Закону № 5076-VI до повноважень кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури належать: прийняття рішень про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю; здійснення дисциплінарного провадження стосовно адвокатів.

Аналіз вказаного дає підстави дійти до висновку, що саме КДКА вирішує питання щодо дисциплінарної відповідальності адвокатів.

При цьому, колегія суддів при вирішенні спору по суті враховує посилання відповідача на пункти 91, 92 Рішення Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № IV-011/2023 від 28.04.2023, в яких сформовано від 28.04.2023 наступні висновки:

«[91.] Стосовно Висновку експерта [...] від [...] за результатом проведення семантико-текстуальної лінгвістичної експертизи, за підписом експерта [...], який було надано до ВКДКА в обґрунтування скарги на рішення КДКА регіону, комісія зазначає наступне»;

[92.] Посилання на вищезазначений Висновок експерта не може спростувати чи підтвердити наявність в діях адвоката дисциплінарного проступку, оскільки зазначена в них позиція та тлумачення висловлювань адвоката сформована особою, до компетенції якої не належить встановлення наявності чи відсутності в діях адвоката дисциплінарного проступку».

У п. 94, п. 95 наведеного вище Рішення ВКДКА було зроблено і такий висновок:

«[94.] Саме реалізуючи свої повноваження КДКА регіону та ВКДКА уповноважені перевіряти дотримання етичних засад взаємин між адвокатами, а також норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет»;

«[95.] КДКА регіону та ВКДКА оцінюють дії адвоката на предмет відповідності вимогам чинного законодавства України та Правил адвокатської етики в контексті притягнення до дисциплінарної відповідальності, що є їхніми дискреційними повноваженнями».

Близька за змістом правова позиція також викладалася у рішеннях Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури № IV-003/2023 від 28.04.2023 (п. 95), № 1-008/2023 від 27.01.2023 (п. 116), № 1-0007/2023 (п. 110) та багатьох інших.

Також, наголошує на тому, що представник позивача у позовній заяві жодним чином не спростовує вище встановленого судом.

Згідно із пунктами 1, 4 частини 2 статті 32 Закону № 5076-VI накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: порушення присяги адвоката України; систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

Аналізуючи наведені положення, колегія суддів відмічає, що чинне законодавство не містить посилання на визначення поняття *»грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України«* та критеріїв, за наявність яких відповідне порушення визначається як грубе.

Між тим, враховуючи дані обставини справи, суть порушень, які були оцінені КДКА Київської області, колегія суддів вважає, що допущення таких порушень адвокатом Медведчуком В.В. у період дії правового режиму воєнного стану, характер таких порушень свідчить про те, що відповідачем вірно встановлено та кваліфіковано такі порушення **як одноразове грубе порушення Правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України**, у взаємозв'язку із порушенням позивачем Правил адвокатської етики, що зумовлює наявність правових підстав для застосування частини 2 статті 32 Закону № 5076-VI.

Оцінивши докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх всебічному, повному та об'єктивному дослідженні, та враховуючи всі наведені обставини, колегія суддів приходять до висновку, що судом першої інстанції в повній мірі досліджено обставини справи на підставі яких суд першої інстанції прийшов до правильного висновку про відсутність підстав для задоволення адміністративного позову.

Відповідно до статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно з ч. 2 ст. 2 КАС України, у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Відповідно до ч. 1 ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України, кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Згідно з ч. 2 ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України, в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача. У таких справах суб'єкт владних повноважень не може посилатися на докази, які не були покладені в основу оскаржуваного рішення, за винятком випадків, коли він доведе, що ним було вжито всіх можливих заходів для їх отримання до прийняття оскаржуваного рішення, але вони не були отримані з незалежних від нього причин.

Зі змісту частин 1-4 ст. 242 КАС України, рішення суду повинно ґрунтуватися на засадах верховенства права, бути законним і обґрунтованим. Законним є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм процесуального права, обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні, з наданням оцінки всім аргументам учасників справи. Судове рішення має відповідати завданню адміністративного судочинства, визначеному цим Кодексом.

Доводи апеляційної скарги зазначених вище висновків суду попередньої інстанції не спростовують і не дають підстав для висновку, що судом першої інстанції при розгляді справи неправильно застосовано норми матеріального права, які регулюють спірні правовідносини, чи порушено норми процесуального права.

Згідно з п.1 ч.1 ст.315 КАС України за наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення суду першої інстанції суд апеляційної інстанції має право залишити апеляційну скаргу без задоволення, а судові рішення - без змін.

Відповідно до ст. 316 КАС України суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а рішення або ухвалу суду - без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи та ухвалив судові рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права.

З урахуванням вище викладеного, колегія суддів дійшла висновку, що судом першої інстанції правильно встановлені обставини справи, судові рішення ухвалено з додержанням норм матеріального та процесуального права і підстав для його скасування не вбачається, апеляційна скарга підлягає залишенню без задоволення, а постанова суду першої інстанції – без змін.

Керуючись ст.ст. 241, 242, 308, 311, 315, 316, 321, 322, 325, 328, 329 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів, -

ПОСТАНОВИЛА:

Апеляційну скаргу представника Медведчука Віктора Володимировича – Каліннікова Олексія Валерійовича - залишити без задоволення, а рішення Київського окружного адміністративного суду від 09 лютого 2024 року - без змін.

Постанова набирає законної сили з дати її прийняття, є остаточною та не підлягає касаційному оскарженню.

Головуючий суддя:

Л.О. Костюк

Судді:

Н.Є. Маринчак

М.І. Кобаль